

Sprawozdanie Dyrekcyi

8

c. k. I. Wyższej Szkoły
Reaľnej w Krakowie
za rok szk. 1913/14

39

TREŚĆ:

1. Architektura a rysunek w szkole średniej — przez Ludwika Miskyego.
2. Część urzędowa przez Dyrektora zakładu.

KRAKÓW.

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO

ODBITO W Drukarni E. i Dr. K. KOZIAŃSKICH W KRAKOWIE

1914

Sprawozdanie Dyrekcyi

c. k. I. Wyższej Szkoły
Realnej w Krakowie.
za rok szk. 1913₁₄

K 37/II/14

TREŚĆ:

1. Architektura a rysunek w szkole średniej — przez Ludwika Miskyego.
2. Część urzędowa przez Dyrektora zakładu.

Biblioteka Jagiellońska

1002804316

KRAKÓW.

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO

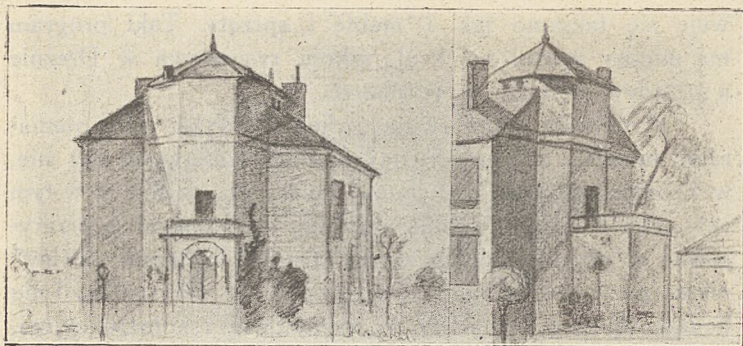
ODBITO W Drukarni A. KOZIAŃSKIEGO W KRAKOWIE

1914

400138

11
1913/14

LUDWIK MISKY.

Architektura a rysunek w szkole średniej.

Rysunki architektoniczne — „nie, to niemożliwe w szkole realnej“ — obruszy się zapewne prawowitny metodysta w przekonaniu, że chcemy do ogólnie kształcącej szkoły średniej, jaką jest szkoła realna, wprowadzać techniczny rysunek taki, jaki znają i uznają zawodowi architekci. Tymczasem nam chodzi tylko o rysunek perspektywiczny robiony wprost z natury z budynków nadających się do studyów tego rodzaju. Jestto zatem tylko ciąg dalszy nauki perspektywy poglądowej, ciąg dalszy ćwiczeń robionych datąd w sali rysunkowej z modeli łatwych o prostych nieskomplikowanych kształtach.

Rysunki architektoniczne dalszym ciągiem studjum perspektywy poglądowej.

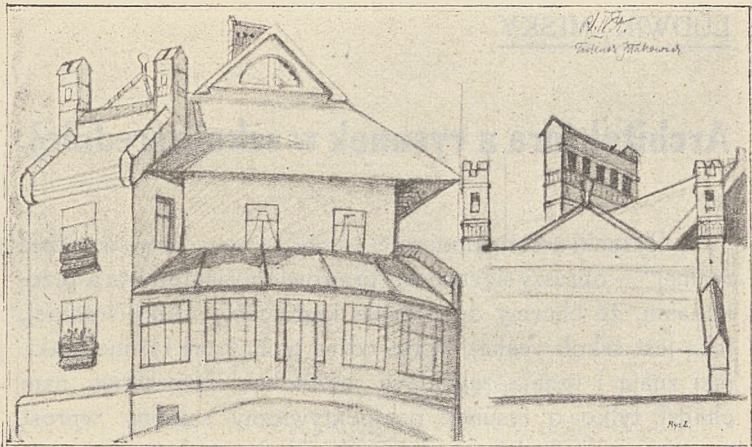
Jak perspektywa w ogólnie kształcącej szkole średniej przy rysunku odręcznym nie może być stanowczo konstrukcyjną lecz tylko poglądową, tak i rysunki architektoniczne żadną miarą nie mogą wkraczać w dziedzinę pracy technicznej.

W szkołach przygotowawczych do studyów technicznych kładzie się nacisk na znajomość form i stosunków i zapoznaje się ze stylami przez rysowanie stosownych modeli. Stare budowle w całości i w szczegółach opracowy-

wuje się taksamo jak i meble i sprzęty. Taki program ma między innymi np. król. szkoła rysunkowa w Dreźnie a przede wszystkim w Weimarze.

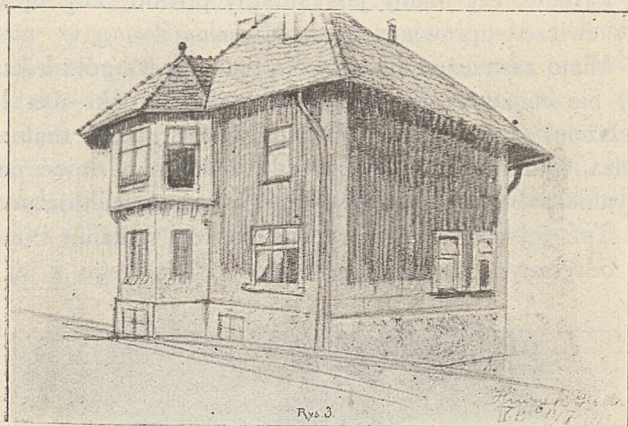
Zdjęcia architektoniczne a nasze rysunki.

Architekci robią swoje „zdjęcia“ zwykle już z pomiarami, mniejsza z tem jak, na papierze kratkowym czy nie, w każdym razie gdy „zdejmują“ fasadę np., czynią to w tym celu, aby z małego rysunku później w pracowni ją przerysować w odpowiedniej skali na kartonie. Rysunek „wolny“ nieraz naprawdę odręcznie bez przyrządów narysowany i nie będący mixturą perspektywy poglądowej i konstrukcyjnej, nieraz też dla urozmaicenia ozdobiony jakimś sztafażem,

drzewkiem szablonowem czy rabatami kwiatowymi na pierwszym planie, u architektów-artystów może nawet niebyć pozbawionym cech indywidualnych. Może występować schematyzacja cieni i stylizacja linii, może nawet powstać krea-cya zupełnie indywidualnie pojęta.

Dla nas jednak rysunki architektoniczne powinny być tylko zastosowaniem zasad perspektywy poglądowej; w sposobie traktowania, nie kładąc zresztą tamy indywidualizmowi, przestrzegamy o ile możliwości naturalizmu.

Racja bytu tej
kategorji ćwiczeń w szkole
realnej.

Pytanie, czy mamy jaki słuszny powód, aby tę kategorię ćwiczeń uprawiać w szkole realnej?

Mimo zastrzeżenia, że szkoła realna jest ogólnie kształcąca, nie możemy zapominać o związku, jaki nas łączy z wyższymi studjami technicznymi, które szkoła realna poprzedza. Mimo swego „kosmopolityzmu“ musi mieć pewne specjalne zabarwienie realistyczne a nawet techniczne.

Ten jej charakter uprawnia nas do nadania i rysunkom odrębnym kierunku specjalnego zgodnego z jej po-

słanictwem, uprawnia nas i do wprowadzenia rysunków architektonicznych zwłaszcza, że i wiele innych względów zatem przemawia.

O model stosowny nietrudno: wszędzie można wyszukać jakąś kapliczkę, kościółek drewniany, dzwonicę lub wogóle jakąś interesującą*) budowlę, nieraz nawet ciekawy zabytek historyczny. Pod tym względem Kraków jest miastem naprawdę cudownem: taka nieprzebrana skarbnica pamiątkowych historycznych budowli, tyle niedość jeszcze wyzyskanych a nawskróś artystycznych motywów, że byłoby co studyować przez lata całe a nie tak dorywczo jak my

Warunki
miejscowe.

*) „Kresleni v přirodě“ K. Wellner, str. 44.

to niestety czynimy, mogąc tylko raz na tydzień przez dwie godziny w pogodny ciepły dzień rysować pod gołym niebem. Jakże miło choć na chwilę cofnąć się do przeszłości, do czasów złotego okresu nie tylko literatury ale i stylu; miło nam choć na krótko uciec od dzisiejszych koszar czynszowych rażących „brakiem poczucia masy, linii, stylu“, „upodobaniem do bazarowych ozdób“, na co narzeka z Przesmyckim („Pro arte“) każda dusza estetycznie czująca a zmu-

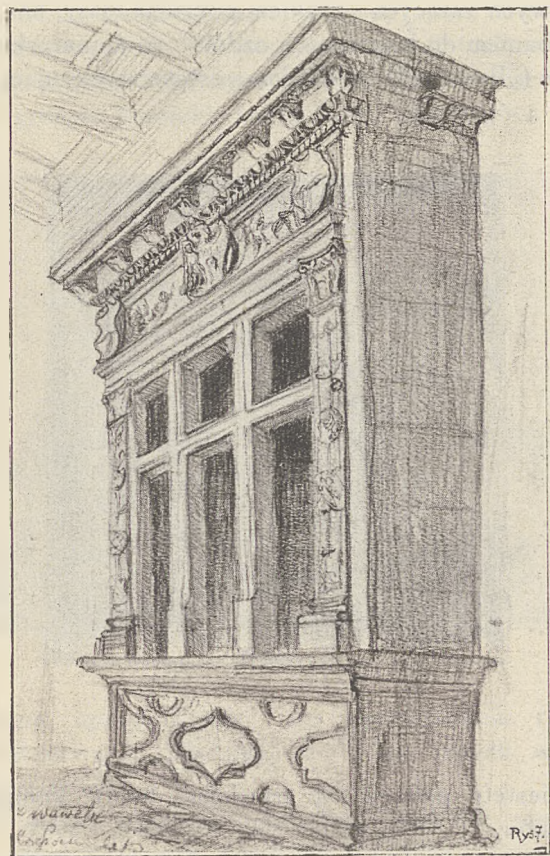
szona niestety patrzeć na trywialne twory kompletnych anestetyków.

A historyczna tradycja i fabuła związana z murami dziwnie przemawia do duszy rysującego. Jakby większego znaczenia nabierał rysunek, gdy linią opisuje wielkie dzieje słowami niedość plastycznie opowiedziane. Ze wzruszeniem rysuje niejeden poddając się bezwiednie wrażeniu, czując tylko, że mu wśród tych starych zmurszałych murów jakoś lepiej niż wśród eleganckich domów czteropiętrowych. My czując taksamo możemy młodzież tylko zachęcać i pochwalać

jej gust i zamiłowania tem więcej, że poważne racje pedagogiczne i dydaktyczne za tem przemawiają¹⁾.

Warunki
subiektywne

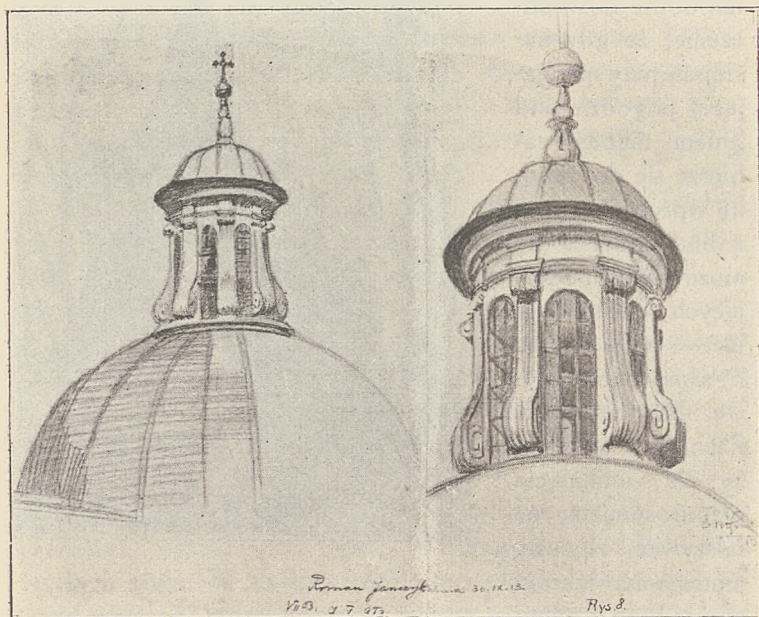
W Krakowie mamy specjalne warunki, niezawodnie jednak wszędzie indziej znajdzie się dość tematów stosow-

nych, trzeba je tylko umieć wyszukać i wyzyskać. Aby nie przejść koło nich obojętnie, musi się uwrażliwić zmysł spo-

¹⁾ Prang w „Lehrgang für die künstlerische Erziehung“ str. 236. radzi obierać na model budynki interesujące a przedewszystkiem z historyczną tradycją.

strzegawczy ćwiczeniami z tego zakresu; bez nich widz będzie mijał motywa bardzo interesujące i ani je spostrzeże, poprostu jakby nie istniały dla niego: przesuwają się mu przed oczyma niezauważone a tem mniej zapamiętane. Dopiero gdy ze skupioną uwagą je obserwuje, gdy przerysuje je sumiennie, zdając sobie sprawę z formy i tych form przeznaczenia, dopiero wtedy rozbudza się w nim zainteresowanie pięknem motywów, koło których dotąd prze-

chodził obojętnie. A są to nieraz tematy zarazem bardzo łatwe, bo prostota i piękno często idą w parze ¹⁾. Początkujący mija najpiękniejsze i najprostsze motywa a mozoli się nad zawiłym i niewdzięcznym tematem, nie mogąc się zorientować w chaosie architektonicznych szczegółów.

¹⁾ Gruber: „Perspektive nach der Natur“ str. 90.

Ćwiczenia
przygotowa-
wawcze.

Oto jeden z powodów, dlaczego nie należy lekceważyć ćwiczeń perspektywicznych w sali rysunkowej. Przedmioty (o ile możności jak największe) ustawia się w sali na, nad i pod horyzontem. Po wielokrotnem przećwiczeniu popartem objaśnieniami zjawisk perspektywicznych i złudzeń stąd wynikających zdobywa uczeń tak obfite doświadczenie, że gdy następnie przy sprzyjającej pogodzie pod gołym niebem zabierze się do rysunku wprost z natury, z budynków o ile możności wolno stojących, nie napotka już — o ile chodzi o samą perspektywę — na wiele trudu. Zaznaczyć tu należy dla uniknięcia nieporozumienia, że fałszywem byłoby mniemanie, jakoby można było te same

nachylenia linii spadających i wznoszących się, te same skrócenia, słowem tę samą perspektywę, którą obserwuje się przy drobnych modelach w sali szkolnej, przenieść wprost żywcem do architektury; nawet dość duże modele będą zbyt małymi wobec budynków a odległość modelu od oka w pierwszym wypadku z konieczności niewielka nie może się równać z wymaganiami przy studiach architektonicznych dużemi odległościami; tu i tam perspektywa będzie odmienna, ale prawa perspektywiczne pozostaną te same.

Starając się przy rysunku z modelu odczuć nachylenie perspektywicznie ukośnych linii (w rzeczywistości poziomych), oswajamy się z trudnościami przetłómaczenia trójwymiarowej bryły (zwykle graniastej) na płaski wielokąt. Cała procedura stosowana przy rysunku w persp. poglądowej obowiązuje i tutaj w persp. budynków. Zrazu uważamy budynek nawet najwięcej ozdobny, za zwykłą bryłę wielościenną, pomijamy wszystkie linie nieistotne drugorzędne a rysujemy tylko główne kontury ograniczające całość, a czynimy to z całą ścisłością perspektywiczną. Do zasadniczych zaliczę wznoszące się linie podstaw (cokołów), opadające krawędzie dachów, wszystkie pionowe i t. d. o ile wpływają zasadniczo na kształt ogólny. Objaśni to może najlepiej szkic na boku przy rys. 4., przedstawiającym dzwonnice przy kościele św. Katarzyny w Krakowie.

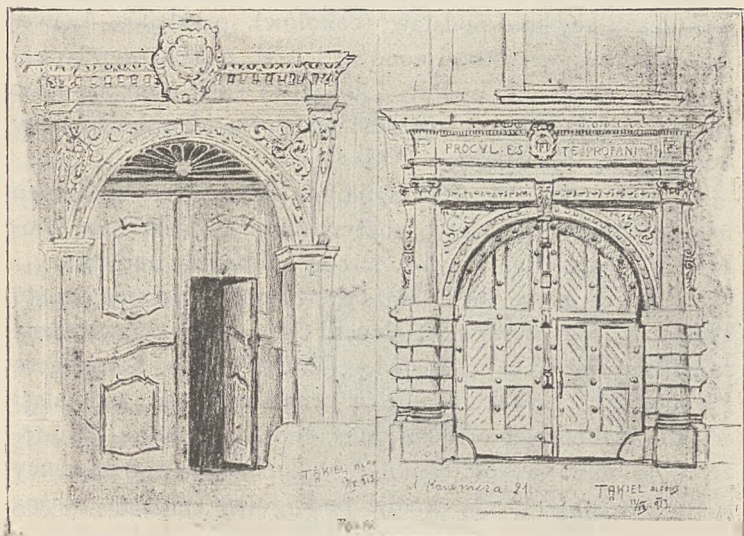
Kiedy już bryłę, zrąb ogólny w zasadniczych głównych liniach dobrze ujmie, możemy dopiero zająć się swobodnie częścią dekoracyjną, stroną zdobniczą budynku.

Stosownie do tego możemy też przy obieraniu tematu szukać albo motywów będących tylko perspektywicznymi zadaniami (a tych jest najwięcej) albo takich, które łączą zagadnienia perspektywiczne z ornamentalnymi, natomiast czysto zdobniczych unikamy już choćby dlatego, że możemy je mieć w odlewach i kopiach, nie potrzebujemy więc dni pogodnych, kiedy pod gołym niebem można pracować, obracać na tematy dostępne w każdym dniu w ciągu roku. W każdym razie powinniśmy tylko takie motywy obierać, które stanowią pewną zamkniętą całość. Jakichś niezwykłych horyzontów też lepiej unikać, a używać o ile możności zwykłych w normalnej wysokości stojącego człowieka, co ze względu na przyzwyczajenie uważamy z Seebergerem („Principien der Perspektive“, München 904., str. 5.) za najodpowiedniejsze. Odległość oka od budynku nie może być za mała, bo rysunek wypadłby fałszywie. Wogóle przestrzegać należy wszystkich tych wskazań, jakie podaje się przy każdym rysunku perspektywicznym. A ten katechizm, te prawa wnikać muszą w kość i krew rysownika nie jako sucha teoria lecz jako osobiste przeżycia

i własnym doświadczeniem przy rysunku zdobyte przekonania.

Względy natu-
ry estetycznej.

Drugi wzgląd przy obieraniu tematu — to wzgląd natury estetycznej. Kwestya piękna nie może być obojętną: model piękny kształci zmysł estetyczny, brzydki deprawuje go. Zresztą rzecz tę szerzej omawiać, byłoby to powtarzać znane powszechnie komunały, zaznaczę tylko, że niekoniecznie same stare historyczne zabytki mamy uważać

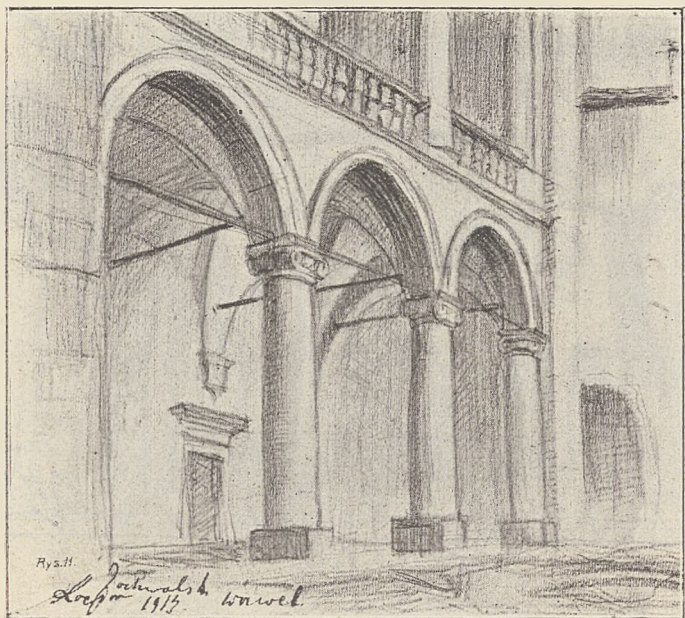

za model estetyczny: i dziś dzięki usiłowaniom niektórych architektów - artystów (nie arch. - techników grzęznących dotąd w szablonach) i kulturalnych Towarzystw pielęgnujących szczytne idee Morrisowskie — i dziś też można choć jeszcze rzadko, napotkać piękną a przynajmniej oryginalną koncepcję artystyczną. Architektura uchodzi za pierwszą ze sztuk plastycznych chyba nie przez twory techników, co zdołali ją zepchnąć do rzędu rzemiosła, z którego ją teraz trudno wydobyć. Naszą rzeczą umieć odróżnić utwór artystyczny od trywialnego, a nadto mając już obrany temat

jeszcze, z różnych stron obserwując model, starannie wyszukać miejsce, z którego rzecz najkorzystniej się przedstawia, a nie rysować z pierwszego lepszego stanowiska.

Co się tyczy samego traktowania rysunku, to wskazań dostarcza nam doświadczenie własne i obce. K. Statsmann w „Das architektonische Zeichnen“ przestrzega przed pobieżnym szkicowaniem, a o ile w mniejszych rozmiarach w szkicowniku nie można z całą ścisłością rysować, należy obok

Wymagania
którym arch.
rysunek powl-
nien zadość-
uczynić.

dobrze przestudyowanych całości przerobić w powiększeniu ten i ów szczegół. Stosunków mas i powierzchni lekceważyć nie wolno: kto zna historię stylów, wie, że ściśle określone wielkości i ich wzajemny stosunek stanowią cechę charakterystyczną stylów.

Światłocień w studyach robionych w słońcu doskonale pomaga do uplastycznienia rysunku (rys. 1., rys. 13., kapitel). Przy cieniowaniu ostrożnie trzeba zakładać cienie,

aby nie zniszczyć rysunku konturowego: architektoniczny rysunek powinien mieć charakter liniyjny, nie znosi zaś brawy techniki zwłaszcza węglowej. Sumienność, nawet subtelność wskazana.

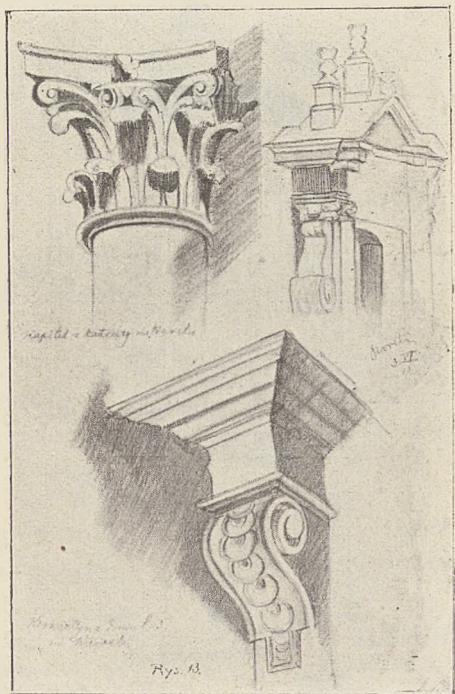
Przy historycznych budowlach rysujący powinien znać nazwę i z historią związane szczegóły, choć w kilku słowach trzeba mu je podać lub tylko przypomnieć rzecz znaną z historii dla nawiązania łączności i wzajemnego

wpływu rysunku na naukę dziejów i naodwrot. Nietylko piękno oddziaływa tu na młodzież: im starsze mury, im więcej tradycyi z nimi związanej, tem większe budzą zainteresowanie a nam przecież zależeć powinno na tem, aby rysowała młodzież z ochotą, bo i rezultat będzie wtedy lepszy (Prang „Künstl. Erziehung“ str. 238.).

Przy budowlach nowszych, przy ich objaśnianiu, posługujemy się przyjętymi w słownictwie technicznem nazwami oraz wskazywaniem celów i zadań praktycznych. Ich przeznaczenie i właściwości konstrukcyjne uzależnione od jakości materiału z którego są zrobione, słowem

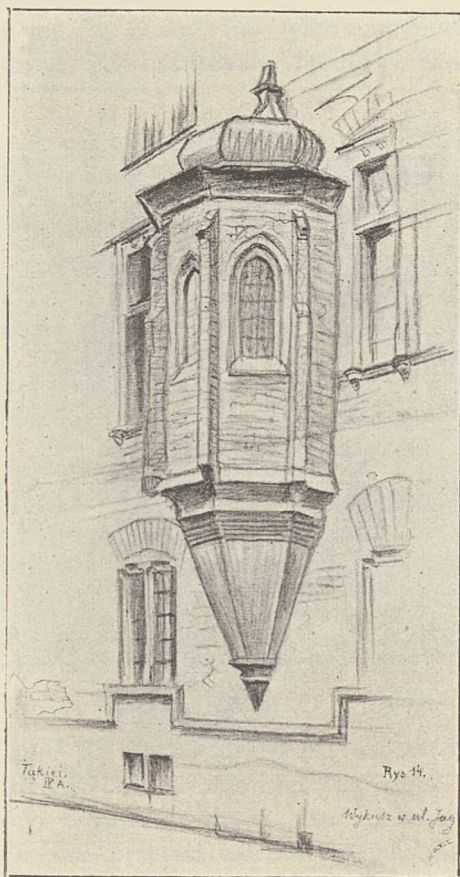
związek między materiałem a formą powinien tu też znaleźć swe wyłómaczenie. I z estetycznych względów czynić nam to wypada*).

*) Prölls „Aesthetik“ (3. wyd. Lipsk): Es wird der architektonischen Wahrheit und Schönheit immer am meisten entsprechen, wenn die architektonischen Formen in dem dazu verwendeten Material frei in die Erscheinung treten.

Objaśnienie
rycin.

Pozostaje nam jeszcze objaśnienie pod względem dydaktycznym i technicznym tych kilkunastu zaledwie reprodukcji, jakie skrupowani szczupłością miejsca zdołaliśmy tu zamieścić*).

*) Są to najzupełniej samodzielne prace uczniów I. szkoły realnej w Krakowie; korekta (o ile była) ograniczyła się do ustnych uwag i odpowiednich wskazówek, tylko w rys. 2. kilka linii (w szczycie) skorygował uczący własnoręcznie.

Rys. 1. Willa przy ul. Łęczyckiej na „Modrzejówce“, Tensam budynek z dwu stron. Światłocień.

Rys. 2. Willa obok powyższej. Na prawo w powiększeniu przestudyowano szczegóły.

Rys. 3. Studium w persp. ukośnej; persp. prostej staramy się unikać.

Rys. 4. Dzwonnica przy kościele św. Katarzyny. Na boku szkic wyjaśniający persp. układ linii dwóch grania-stosłupów i dwóch ostrosłupów.

Rys. 5. Kopuła z hełmem i oknami lunetowemi rokokowej kaplicy św. Młodzianków w katedrze na Wawelu. Studium trudne perspektywiczne. Wykonano węglem.

Rys. 6. Kaplica na górze św. Bronisławy pod Krakowem. Architektura drewniana. Wykonano techniką akwafortową (kreski w płycie miedzianej trawiono kwasem azotowym).

Rys. 7. Wykusze renesansowe okna w krużganku pałacu na Wawelu. Temat i perspektywicznie i ornamentalnie przepiękny.

Rys. 8. Kopuła i latarnia renesansowa kaplicy św. Jana Chrzciciela. Pierwszy rys. z dalsza, skąd oko objąć mogło większą przestrzeń (kopułę z latarnią, elipsy więcej płaskie), drugi rys. z bliska (tylko latarni, elipsy wyższe, więcej z pod spodu widziane).

Rys. 9. Kościółek w Woli Radziszowskiej. Przykład coraz dziś radszej architektury drewnianej. Wykonano akwafortą.

Rys. 10. Renesansowe portale z ul. Kanoniczej (Jana Michałowicza z Urzędowa i arch. Słońskiego). Studya par excellence architektoniczne, chodzi tu bowiem tylko o ustosunkowanie powierzchni wypełnionych płasko rzeźbionym ornamentem.

Rys. 11. Kolumnada parterowa z dziedzińca pałacu na Wawelu.

Rys. 12. Podwórze klasztoru przy kość. Bożego Ciała na Kazimierzu.

Rys. 13. Szczegóły architektoniczne z otoczenia katedry na Wawelu: brama barokowa, kapitel i konsola (z Nr. 3).

Rys. 14. Erker (wykusze) gotycki w ul. Jagiellońskiej.

Część urzędowa.

I.

Skład grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego 1913/14.

1. *Dziurzyński Jan*, c. k. dyrektor w VI randze, radca szkolny.
2. *Borowiczka Tadeusz*, prof. w VIII r., zawiadowca zbiorów geom., uczył geometryi w kl. Va, VIa+b, VIIa+b; tygodniowo godz. 13.
3. *Flach Józef*, dr. fil., prof. w VIII r., uczył języka niemieckiego w kl. IVa, Vb, VIa+b; tygodniowo godz. 14.
4. *Grabowski Tadeusz*, dr. fil., prof. w VIII r., prof. nadzw. tyt. hist. lit. polsk. na Uniw. Jag., członek kom. egz. dla kandydatów na naucz. szk. średn., członek koresp. Akad. Umiej. w Krakowie, członek czynny Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, przewodniczący Zarządu wykładów powszechnych Uniwersyteckich; przez cały rok na urlopie z powodu zajęcia na Uniwersytecie.
5. *Kielski Bolesław*, prof., zawiadowca biblioteki francuskiej, gosp. kl. Va, uczył języka francuskiego w kl. Va+b, VIa, VIIa+b; tyg. godz. 15.
6. *Kmietowicz Jan*, prof., zawiadowca biblioteki niem. uczniów, gosp. kl. IIIa, uczył języka niemieckiego w kl. IIIa+b, VIIa+b; tyg. godz. 16.
7. *Korczyński Antoni*, dr. fil., prof., doc. Uniw. Jag., zawiadowca gabinetu chemicznego, uczył chemii w kl. IVa, Va+b; tyg. godz. 7. i 4 godz. ćwiczeń; w drugim półroczu na urlopie z powodu zajęcia na Uniwersytecie.
8. *Krywułt Waleryan*, radca szkolny, prof. w VII r., uczył historyi w kl. IVa, VIa+b, VIIa+b; tyg. godz. 16.

9. *Misky Ludwik*, prof., uczył rysunków⁷ odręcznych w kl. Ia + b, IIIa, IVa + b, VIIa + b; tyg. godz. 22.
10. *Nowicki Franciszek*, prof. w VIII r., zawiadowca bibl. polskiej uczniów, gosp. kl. VIIb., uczył języka polskiego w kl. Vb, VIa + b, VIIb; tyg. godz. 14.
11. *Paczowski Jan*, prof. w VIII r., kurator organizacji uczniów, kierownik warsztatów, pracownik fizykalnej uczniów i kółka matem. przyrodn., zawiadowca gabinetu fizykalnego, gosp. kl. VIa, uczył fizyki w kl. VIa, VIIa + b; tyg. godz. 12 i 4 godz. ćwiczeń.
12. *Ptaśnik Jan*, dr. fil., prof. w VIII r., prof. nadzw. tyt. historii kultury na Uniw. Jag., członek komisji hist. i hist. sztuki Akad. Umiej. w Krakowie; przez cały rok na urlopie z powodu zajęcia na Uniwersytecie.
13. *Saski Sylweryusz*, prof., zawiadowca zbiorów rysunkowych, uczył rysunków w kl. IIa + b, IIIb, Va + b, VIa + b; tyg. godz. 22.
14. *Smreczyński Stanisław*, prof. w VIII r., członek komisji fizyogr. Akad. Umiej. w Krakowie, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, dyrektor pryw. seminarjum żeńskiego im. Preisendanza, uczył historii naturalnej w kl. Va + b, VIIa + b; tyg. godz. 8.
15. *Suchanek Jan*, prof. w VIII r., gosp. kl. IVa, uczył matematyki w kl. IIIa, IVa, geometrii w kl. IIIa, IVa + b, Vb; tyg. godz. 16.
16. *Śtebodziński Władysław*, prof., przez cały rok na urlopie z powodu wyjazdu na studia naukowe.
17. *Świdorski Franciszek*, ksiądz, dr. św. teol., prof. w VII r., zawiadowca bibl. pomocy koleżeńskiej, uczył religii w kl. IVb, Va + b, VIa + b, VIIa + b; tyg. godzin 14 i 1 egzorta. W drugim półroczu nadto w kl. IVa i druga egzorta; tyg. godz. 16 i dwie egzorty.
18. *Zathey Stanisław*, dr. fil., prof. w VIII r., kurator czytelnicy uczniów, gosp. kl. VIIa, uczył języka polskiego w kl. IVa + b, Va, VIIa; tyg. godz. 14.
19. *Mojmir Herman*, dr. med., nauczyciel, uczył gimnastyki we wszystkich klasach; tyg. godz. 28.

20. *Babulski Wacław*, egz. zast. naucz., gosp. kl. IIb, uczył języka polskiego w kl. IIb, historii w kl. IIb, matematyki w kl. Ia + b, chemii w kl. IVb, VIa + b; tyg. godz. 19 i 4 godzin ćwiczeń. W drugim półroczu chemii w kl. IVa + b, Va + b, VIa + b; tyg. godz. 14 i 8 godz. ćwiczeń.
21. *Chmiel Stefan*, zast. naucz., gosp. kl. Ia, uczył j. polskiego w kl. Ia, historii w kl. Ia, geografii w kl. Ia + b, IIa + b, IIa + b, IVa + b; tyg. godz. 21.
22. *Eliasiewicz Antoni*, egz. zast. naucz., gosp. kl. Vb, uczył matematyki w kl. IIb, IVb, Va + b, VIa, geom. w kl. IIb; tyg. godz. 21.
23. *Folkierski Władysław*, dr. fil., egz. zast. naucz., uczył j. francuskiego w kl. IIIa + b, IVa + b, VIb; tyg. godz. 17.
24. *Gładysz Jan*, zast. naucz.; na urlopie z powodu choroby.
25. *Góra Antoni*, zast. naucz., gosp. kl. IVb, uczył j. niemieckiego w kl. Ia + b, IVb, Va; tyg. godz. 20.
26. *Gwizdała Zygmunt*, zast. naucz., egz. z gimnastyki, gosp. kl. VIb, uczył matematyki w kl. VIb, fizyki w kl. IVa, VIb; tyg. godz. 10. W drugim półroczu nadto matematyki w kl. Ia + b, fizyki w kl. IIIa + b; tyg. godz. 22.
27. *Łoziński Paweł*, dr. fil., egz. zast. naucz., na urlopie z powodu zajęcia w Akad. Handlowej w Krakowie.
28. *Oświęcimski Bronisław*, zast. naucz., na urlopie z powodu choroby.
29. *Płonka Ludwik*, ksiądz, zast. naucz., uczył w I półroczu religii w kl. Ia + b, IIa + b, IIIa + b, IVa; tyg. godz. 14 i 1 egzorta.
30. *Prauziński Władysław*, egz. zast. naucz., zawiadowca biblioteki naucz., gosp. kl. IIa, uczył języka niemieckiego w kl. IIa + b, historii w kl. IVb, Va + b; tyg. godz. 22.
31. *Puk Zenon*, egz. zast. naucz., gosp. kl. IIIb, uczył matematyki w kl. IIa, IIIb, VIIa + b, geometrii w kl. IIa, IIIb; tyg. godz. 20.
32. *Sędzimir Jan*, egz. zast. naucz., uczył fizyki w kl. IIIa + b, IVb, historii naturalnej w kl. Ia + b, IIa + b, VIa + b; tyg. godz. 20. W drugim półroczu j. polskiego w kl. IIb, historii w kl. IIb, fizyki w kl. IVb, hist. natur. w kl. Ia + b, IIa + b, VIa + b; tyg. godz. 20.

33. *Wiśniowski Bronisław*, zast. naucz., gosp. kl. Ib, uczył języka polskiego w kl. Ib, IIa, IIIa +b, historii w kl. Ib, IIa, IIIa +b; tyg. godz. 21.
 34. *Wojewodziec Jan*, ksiądz, egz. zast. naucz., uczył religii w drugim półroczu w kl. Ia +b, IIa +b, IIIa; tyg. g. 12.
1. *Michejda Karol*, proboszcz gminy ewang., udzielał nauki religii ewangelickiej.
 2. *Kunstlinger Dawid*, dr. fil., udzielał nauki religii mojżeszowej; tyg. godz. 7.

Asystenci :

1. *Trąbka Kazimierz.*, zajęty w 24 godz. tyg. na lekcjach rysunków geometrycznych.
2. *Zamorski Kordyan*, zajęty w 16 godz. tyg. na lekcjach rysunków odręcznych, uczył kaligrafii w kl. Ia +b, 4 godzin tygodniowo.
3. *Elster Erwin*, zajęty w 18 godz. tyg. na lekcjach rysunków odręcznych; od 9 maja 1914 samoistnych godz. tyg. 12 w kl. Ia +b, IIIa, asystentury 10 godz. tyg.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych :

1. *Callier Oskar*, emer. prof., udzielał nauki języka angielskiego; tyg. godz. 4.
2. *Koch Władysław*, rzec. naucz. IV gimn., udzielał nauki stenografii; tyg. godz. 4.
3. *Garbusiński Kazimierz*, organista, udzielał nauki śpiewu; tyg. godz. 4.

Służba szkolna :

1. *Wójtowicz Jan*, sługa pomocniczy.
 2. *Szafraniec Michał*, sługa pomocniczy.
-

II.

**Zmiany w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego
1913/14.**

1. Rozp. z dnia 24 lipca 1913 l. 4849 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. Dr. Folkierskiego Władysława zastępcą nauczyciela w tutejszym zakładzie.
 2. Rozp. z dnia 26 lipca 1913 l. 9449 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. Eliasiewicza Antoniego zastępcą nauczyciela w tut. zakładzie.
 3. Rozp. z dnia 18 lipca 1913 l. 12273 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. asystenta Pieniążka Józefa zast. naucz. na filii gimn. św. Jacka w Krakowie, Elstera Erwina zaś asystentem rysunków odręcznych.
 4. Rozp. z dnia 12 sierpnia 1913 l. 13173 przeniosła c. k. Rada szk. kraj. prof Kmiotowicza Jana z gimn w Nowym Sączu do tut. zakładu.
 5. Rozp. z dnia 3 września 1913 l. 8606 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. Chmiela Stefana zast. naucz. w tut zakładzie.
 6. Rozp. z dnia 3 września 1913 l. 10541 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. Wiśniowskiego Bronisława zast. naucz. w tutejszym zakładzie.
 7. Rozp. z dnia 5 listopada 1913 l. 20114 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. Trąbkę Kazimierza asystentem rysunków geometrycznych w tut. zakładzie.
 8. Rozp. z dnia 5. stycznia 1913 l. 23491 zamianowała c. k. Rada szk. kraj. ks. Wojewodzica Jana zastępcą katechety w tutejszym zakładzie.
1. Rozp. z dnia 20 sierpnia 1913 l. 358 (Prez. R. S. K.) przyznała c. k. Rada szk. kraj. prof Suchankowi Janowi VIII. rangę. (Reskr. M. W. i O. 27 lipca l. 25248).
 2. Rozp. z dn. 30 listopada 1913 l. 20391 przyznała c. k. Rada szk. kraj. prof. Dr. Zathewowi Stanisławowi trzeci dodatek pięcioletni.
 3. Rozp. z dnia 4. grudnia 1913 l. 21830 przyznała c. k. Rada szk. kraj. egzam. zast. naucz. Babulskiemu Wacławowi dodatek starszeństwa.

4. Rozp. z dnia 22. grudnia 1913 l. 22518 przyznała c. k. Rada szk. kraj. prof. Ślebodzińskiemu Władysławowi pierwszy dodatek 5-cio letni.
 5. Rozp. z dnia 19 kwietnia 1914 l. 6627 przyznała c. k. Rada szk. kraj. prof. Dr. Korezyńskiemu Antoniemu drugi dodatek 5-cioletni.
 6. Rozp. z dnia 25 kwietnia 1914 l. 159 (Prez. R. S. K.) przyznała Rada szk. kraj. prof. Miskyemu Ludwikowi funkcyę inspektora zawodowego nauki rysunków odręcznych w galicyjskich szk. średnich i sem. naucz. męskich i żeńskich. (Reskr. M. W. O. 22 marca 1914 l. 5123).
1. Rozp. z dnia 10 czerwca 1913 l. 9115 zniżyła c. k. Rada szk. kraj. prof. Smreczyńskiemu Stanisławowi obowiązkowy wymiar godzin na r. s. 1913/14 celem umożliwienia kierownictwa pryw. seminaryum żeńsk. im Preisendanza.
 2. Rozp. z dnia 13. lipca l. 1913 1853 udzieliła c. k. Rada szk. kraj. Dr. Łozińskiemu Pawłowi bezpłatnego urlopu rocznego dla umożliwienia udzielania nauki w Akad. handlowej.
 3. Rozp. z dnia 18 lipca 1913 l. 12255 zniżyła c. k. Rada szk. kraj. zast. naucz. Gwizdale Zygmuntowi obowiązkowy wymiar godzin na pierwsze półrocze r. s. 1913/14.
 4. Rozp. z dnia 19 lipca 1913 l. 9694 zniżyła c. k. Rada szk. kraj. Dr. Korezyńskiemu Antoniemu obow. wymiar godzin, a rozp. z dnia 19 stycznia 1914 l. 22852 udzieliła urlopu do końca r. s. jako docentowi Uniwersytetu.
 5. Rozp. z dnia 19 lipca 1913 l. 9759 udzieliła c. k. Rada szk. kraj. Dr. Ptaśnikowi Janowi rocznego urlopu, jako docentowi Uniw.
 6. Rozp. z dnia 19 lipca 1913 l. 9760 udzieliła c. k. Rada szk. kraj. Dr. Grabowskiemu Tadeuszowi rocznego urlopu, jako nadzw. prof uniwersytetu.
 7. Rozp. z dnia 19 lipca 1913 l. 11810 udzieliła c. k. Rada szk. kraj. prof. Ślebodzińskiemu Władysławowi rocznego urlopu dla dokonania prac naukowych.
 8. Rozp. z dnia 30 lipca 1913 l. 13454 udzieliła c. k. Rada szk. kraj. zast. naucz. Oświęcimskiemu Bronisławowi pół-rocznego urlopu, a rozp. z dnia 19 stycznia 1914 l. 82 przedłużyła urlop do końca br. r. szk.

III.

Wykaz przerobionych lektur.

Lektura polska.

KLASA Va.

Lektura obowiązkowa:

Kochanowski: Treny, Odprawa posłów greckich. *Skarga*: Kazania sejmowe; — *Pasek*: Pamiętniki; — *Sienkiewicz*: Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski.

Lektura nadobowiązkowa:

Rey: Żywot człowieka poczciwego; — *Kochanowski*: Szachy, Zgoda, — *Górnicki*: Dworzanin; — *Klonowicz*: Worek Judaszów; — *Żółkiewski*: Początek i progres wojny moskiewskiej; *Starowolski*: Prawy rycerz, Dwór cesarza tureckiego; — *Potocki*: Wojna chocimska; — *Kubala*: Stanisław Orzechowski.

KLASA Vb.

Obowiązkowa:

Kochanowski: Odprawa posłów (cał.), Treny (cał.). — *Skarga*: Kazania sejmowe (cał.); — *Zimorowicz*: Kozaczyzna, Burda ruska (cał.); — *Pasek*: Pamiętniki w wyd. szkolnem (całość).

Nadobowiązkowa:

Korzeniowski: Karpaccy górale; — *Malczewski*: Marya; — *Zieliński*: Kirgiz. — *Romanowski*: Dziewczę z Sącza; — *Kra-*

szewski : Stara baśń, Dziecię starego miasta ; — *Łoziński* : Czarny Matwij, Straszny dwór ; — *Pol* : Mohort, Pacholę hetmańskie, Starosta kiślacki ; — *Sienkiewicz* : Trylogia, Quo vadis ; — *Prus* : Placówka ; — *Orzeszkowa* : Nad Niemnem, Meir Ezofowicz, Eli Makower ; — *Rodziewiczówna* : Dewajtis, Szary proch ; — *Konopnicka* : Pan Balcer ; — *Żeromski* : Syzyfowe prace.

KLASA VIa + b.

Obowiązkowa :

Krasicki : Myszeis, Wojna chocimska, Bajki (w całości) ; — *Zablocki* : Zabobonnik (cał.) ; — *Woronicz* : Sybilla (cał.) ; — *Morawski* : Dworzec mego dziadka (cał.) ; — *Niemcewicz* : Powrót posła (cał.) ; — *Mickiewicz* : Dziady, II, IV, III (w całości), Konrad Wallenrod (cał.), Księgi pielgrzymstwa (cał.).

Nadobowiązkowa :

Niemcewicz : Jan z Tenczyna, Leibe i Siora ; — *Mickiewicz* : Pan Tadeusz, O krytykach i recenz. warsz. — *Żeromski* : Ludzie bezdomni, Rozdzióbią nas kruki ; — *Sieroszewski* : Risztau ; — *Tetmajer* : Książd Piotr ; — *Wyspiański* : Warszawianka, Wesele ; *Benedyktowicz* : Zakłete jezioro.

KLASA VIIa.

Lektura obowiązkowa :

Mickiewicz : Liryki, Dziady cz. III, Księgi narodu i pielgrzymstwa, Pan Tadeusz ; — *Malczewski* : Marya ; — *Goszczyński* : Zamek kaniowski ; — *Fredro* : Zemsta, Śluby panieńskie, Zrędnosc i przekora ; — *Słowacki* : Godzina myśli, Jan Bielecki, Kordyan, Anelli, Ojciec zadżumionych, Balladyna, Lilla Weneda, Mazepa, Beniowski (5 pieśni) ; — *Krasinski* : Nieboska komedia, Irydyon, Przedświt, Psalm przyszości ; — *Korzeniowski* : Mnich, Kollokacya ; — *Pol* : Mohort ; — *Wyspiański* : Wesele.

Lektura nadobowiązkowa :

Mickiewicz : Konfederaci barscy, Giaur, Literatura słowiańska ; — *Goszczyński* : Król zameczyska ; — *Zaleski* : Złota

duma, Potrzeba zbaraska, Przenajświętsza rodzina; — *Fredro*: Pan Jowialski, Dożywocie, Damy i huzary, Pan Geldhab, Ciotunia, Wielki człowiek do małych interesów; — *Słowacki*: Hugo, Mnieb, Arab, Lambro, Mindowe, Marya Stuart, Poem. Piasta Dantyszka, Horsztyński, Złota czaszka, Fantazy, Ksiądz Marek, Sen srebrny Salomei, Beatrix Cenci, Ksiązę niezłomny, Król-Duch; — *Kraśiński*: Władysław Herman i dwór jego, Agaj Han, Noc letnia, Pokusa, Trzy myśli ś. p. Ligęzy, Niedokończony poemat, Dzień dzisiejszy, Ostatni; — *Korzeniowski*: Karpaccy górale; — *Tretiak*: Młodość Mickiewicza; — *Kallenbach*: Adam Mickiewicz,; — *Malecki*: Juliusz Słowacki: — *Kleiner*: Dzieje myśli Z. Kraśińskiego.

KLASA VIIb.

Lektura obowiązkowa:

Malczewski: Marya (cał.); — *Goszczyński*: Zamek kaniowski (cał.); — *Fredro*: Śluby panieńskie (cał.); — *Słowacki*: Balladyna, Lilla Weneda, Beniowski (w całości), Król Duch (w wyjątkach); — *Kraśiński*: Irydyon, Nieboska Komedia, Przedświt, Psalmi (w całości).

Lektura nadobowiązkowa:

Korzeniowski: Żydzi, Kollokacya; — *Romanowski*: Chart watażki; — *Malecki*: List żelazny, Wieniec grochowy, Juliusz Słowacki; — *Kraszewski*: Szpieg; — *Łoziński*: Madonna Busowiska; — *Sienkiewicz*: Krzyżacy, Bez dogmatu; — *Prus*: Lalka; — *Rodziwiczówna*: Byli i będą, Pożary i zgliszczca; — *Zeromski*: Popioły; — *Ibsen*: Wróg ludu; — *Tetmajer*: Koniec epopei, Na skalnem Podhalu; — *Gomulicki*: Bój olbrzymów; — *Gąsiorowski*: Uragan, Rok 1809; — *Tretiak*: Mickiewicz w Wilnie i Kownie; — *Gostomski*: Pan Tadeusz, Arcydzieło komedyi polskiej; — *Klaczko*: Wieczory florenckie; — *Kallenbach*: Kraśiński.

Lektura niemiecka.

KLASA Va.

Lektura szkolna: Z wypisów „Ippoldt-Stylo, Deutsches Lesebusch“ — wybór ustępów ze wszystkich grup — i Goethego „Hermann und Dorothea“.

KLASA Vb.

Lektura szkolna: Goethego „Hermann und Dorothea“. Cztery lektury domowe obowiązkowe, a mianowicie: w I półroczu dwie prozaiczne (zbiory bajek Grimma, Andersena, „Heldensage“, opowiadania historyczne, podróże itp.), w II półroczu dwie z zakresu dramatu (przeważnie historyczne dramaty Schillera). Lektura domowa dobrowolna podobnej treści.

KLASA VIa + b.

Lektura szkolna: Schillera „Wallenstein“ (wszystkie trzy części). Lektura domowa obowiązkowa: cztery utwory (przeważnie dramaty Schillera, Goethego, Lessinga, Grillparzera, Kleista oraz Szekspira). Lektura domowa dobrowolna podobnej treści.

KLASA VIIa + b.

Lektura szkolna: Goethe: „Faust I.“, (wyd. Graesera).

Lektura domowa obowiązkowa: Goethe: „Iphigenie auf Tauris“. — Schiller: „Wallenstein“ (III). — Grillparzer: „Die Ahnfrau“.

Lektura domowa nadobowiązkowa: Goethe: „Götz von Berlichingen“, „Torquato Tasso“, „Egmont“. — Schiller: „Fiesko“, „Kabale und Liebe“, „M. Stuart“, „Die Braut von Messina“, „Wilhelm Tell“, „Demetrius“. — Lessing: „Emilia Galotti“, „Nathan der Weise“. — Kleist: „Prinz von Homburg“. — Grillparzer: „Das goldenen Vliess“, „Weh dem, der lügt!“ — Hauptmann: „Die versunkene Glocke“.

Lektura francuska.

KLASA VIa.

Molière: „Le bourgeois-gentilhomme“. — Bernardin de St.-Pierre: „Paul et Virginie“.

KLASA VIb.

Guy de Maupassant: „Le loup“, „A cheval“, „La mère Sauvage“.

KLASA VIIa + b.

V. Hugo: „Les Misérables“. — Rostand: „Cyrano de Bergerac“.

Materyal naukowy z religii mojżeszowej.

Kl. I. Historya biblijna: Od stworzenia świata do śmierci Mojżesza. Modlitwy poranne: 18 błogosławieństw. 10 przykazań. Znaczenie świąt.

Kl. II. Historya biblijna: Od Jozuego do podziału państwa. Modlitwy wieczorne: lechu nerannenu. 10. przykazań. Znaczenie świąt.

Kl. III. Historya biblijna: Od podziału państwa do powrotu z niewoli babilońskiej. Hallel. Podział Pisma świętego. Główne nauki wiary mojżeszowej.

Kl. IV. Historya od Izraelitów pod panowaniem Syryi do Bar Kochby. Modlitwy na święto: Szalós refalin. Pismo apokryficzne. Podział nabożeństwa.

Kl. V. Żywot Maimonidesa. 13 artykułów wiary według Maimonidesa.

Kl. VI. Abot. I—II.

Kl. VII. Abot. IV—V. Psalmi 104, 121—130.

Materyał naukowy z nauki języka angielskiego.

Cel. Znajomość gruntowna form gramatycznych i składni w ogólnych zarysach. Zrozumienie niezbyt trudnych ustępów prozaicznych i poezyi. Wprawa w używaniu języka w słowie.

Materyał naukowy 1) niższego kursu.

Najważniejsze prawidła gramatyczne ze szczególnem uwzględnieniem liczebników i czasowników prawidłowych. Ustne ćwiczenia w celu ugruntowania wiedzy gramatycznej. Odpowiedzi na łatwe pytania z zakresu życia codziennego. Lektura łatwiejszych ustępów prozaicznych i poezyi z Royal Readers (Nr. III) i rozmówki z nią połączone.

2) wyższego kursu.

Powtórzenie i pogłębienie elementarnej gramatyki, tylko ze szczególnem uwzględnieniem czasowników nieprawidłowych. Składnia w ogólnych zarysach. Lektura trudniejszych ustępów z Royal Readers (Nr. III) i rozmówki z nią połączone.

Materyał naukowy z nauki śpiewu.

Na I-szym kursie, liczącym 24 uczniów przerobiono ćwiczenia teoretyczno wokalne, 20 pieśni kośc. i 6 kolend. (chór mieszany).

Na II-gim kursie liczącym 22 uczniów przerobiono ćwiczenia teoretyczno wokalne, 26 pieśni kośc. 6 kolend, mszę D'archambon z tow. organu 4 utwory świeckie (chór męski a capella) oraz 24 pieśni kośc. i 6 kolend (chór mieszany z tow. organu) Pilność i zachowanie się uczniów bardzo dobre, frekwencja regularna.

Materyał naukowy z nauki stenografii.

Kurs niższy :

I. Alfabet stenograficzny, grupy spółgłoskowe, tworzenie wyrazów z samogłoską e, ę, a, i (y), o, a, u (ó). Dwugłoski i jowane samogłoski, zrostki i zakończenia.

II. Skracanie wyrazów, opuszczanie końcówek deklinacyjnych. Znaczniki, abrewiatury, znaki pisarskie.

Kurs wyższy :

III. Skracanie zdań : 1) skrócenie początkowe, 2) skrócenia końcowe, 3) skrócenia środkowe, 4) skrócenia mieszane, 5) skrócenia logiczne.

IV.

Tematy wypracowań piśmiennych.

a) w języku polskim.

KLASA Va.

1) *szk.* Kultura w Polsce za Piastów. 2) *dom.* Człowiek poczciwy w pojęciach Reya. 3) *szk.* Modrzewski a Orzechowski (char. por.). 4) *dom.* Pomnik Kopernika — dłuta Godebskiego. 5) *szk.* Sejm w „Odprawie posłów greckich Kochanowskiego“. 6) *dom.* Czem jest miłość ojczyzny i czem się objawia? (według kazania Skargi). 7) *szk.* Mity o Faetonie (wedł. Owidyusza). 8) *dom.* Krajobraz ukraiński (według opisów Sienkiewicza). 9) *szk.* Typ szlachcica polskiego z XVII. wieku. 10) *dom.* Życie rośliny.

KLASA Vb.

1) Dlaczego powstanie alfabetu polskiego połączone było z trudnościami. (domowe). 2) Sprawozdanie z lektury domowej. (szk.). 3) Wpływ reformacji na rozwój literatury polskiej (szk.). 4) Opowiadanie ławki szkolnej (dom.). 5) Rozbiór pieśni Kochanowskiego p. t. „Pochwała królów“.. (szk.). 6) Charakterystyka Antenora. (d.). 7) Pierwiastek humanistyczny w Trenach (szk.). 8) Jak Skarga pojmuje miłość ojczyzny (szk.). 9) Znaczenie śniegu w przyrodzie (d.). 10) Obawy Starowolskiego o przyszłość Rptej. (szk.).

KLASA VIa.

1) Wpływy francuskie na rozwój lit. polskiej za Ponia-
towskiego (szk.). 2) Analogie z Sienkiewicza Trylogii (d.). 3)
Znaczenie lasów (szk.). 4) Kodeks poetyczny pseudoklasyków
(szk.). 5) Główne typy w „Sarmatyzmie“ Zabłockiego (dom.).
6) Urządzenie szkół polskich za czasów saskich (szk.). 7) Pier-
wiastek mesyanistyczny w Sybilli (d.). 8) Znaczenie wypraw
krzyżowych dla narodów Europy (d.). 9) Rozbiór sonetu Mickie-
wicza p. t. „Ajudah“ (szk.). 10) W jakich postaciach występuje
bohater „Dziadów“ (szk.).

KLASA VIb.

1) Wpływ Ponia-
towskiego na podniesienie literatury naro-
dowej (d.). 2) Rozbiór „Wstępu do bajek“ Krasickiego (szk.).
3) Andrzej Kmicic a Jacek Soplica (d.). 4) Znaczenie śniegu w przy-
rodzie (szk.). 5) Grupy polityczne polskie w „Powrocie posła“
Niemcewicza (szk.). 6) Bohaterowie tragedyi Felińskiego, Bar-
bara Radziwiłłówna (d.). 7) Rozwinąć myśl Mickiewicza: Pło-
mień rozgryzie malowane dzieje..... Pieśń ujdzie cało....
(szkol.). 8) Miasta jako centra cywilizacyi (d.). 9) Rozbiór so-
netu „Stepy Akermańskie“ (szk.). 10) Postaci Moskali w „Dzia-
dach“ Mickiewicza (szk.).

KLASA VIIa.

1) *szk.* Bohater „Dziadów“. 2) *dom.* Rysunek a fotografia.
3) *szk.* Co zarzuca Słowacki Polakom w „Lilli Wenedzie“?
4) *dom.* Wartość rzeczy powszednich a wartość niepowszednich
rzeczy. 5) *szk.* Poezya w życiu hr. Henryka. 6) *szk.* Przewodnia
myśl „Irydyona“. 7) *dom.* Ideał mówcy. 8) *szk.* Do jakich celów
dążę?

KLASA VIIb.

1) Jak sobie wyobrażam przyszły zawód (d.). 2) Fatalizm
zbrodni w Balladynie (szk.). 3) Co mówi o sobie Słowacki w Be-
niowskim (szk.). 4) Problem winy i pokuty w lit. polskiej (d.).
5) Walka społeczna a narodowa w świetle poglądów Krasin-

skiego (szk.). 6) Sprawa emigracyjna w lit. polskiej (d.). 7) Podstawowa myśl Asnyka w wierszu: „Daremne żale!“ ... 8) Pierwsi chrześcijanie (w Irydyonie i Quo vadis).

b) w języku niemieckim.

KLASA^a Va.

1) Ein Ferientag (d.). 2) Johann vor dem Friedensrichter (szk.). 3) Inhalt und Grundgedanke des Gedichtes: „Der König und der Landmann“ (d.). 4) Möros auf seinem Rückwege nach Syrakus. (szk.). 5) Das Wasser im Dienste des Menschen. (d.). 6) Gellert und Neidhardt. 7) Gedankengang des Gellert'schen Gedichtes: Der Prozess“. 8) Der Hirsch und der Graben. (Inhalt und Grundgedanke). 9) Übersetzung aus dem Polnischen. 10) Es ist eine der gelesenen Anekdoten nachzuerzählen. 11) Des Frühlings Erwachen. 12) „Eile mit Weile“ (Nacherzählung). 13) Was erlebte Dorothea vor ihrer Begegnung mit Hermann? 14.) Ferienpläne. (In Briefform).

KLASA Vb.

1. Des Kaisers neue Kleider (szkol.). — 2. Meine Ferien (dom.). — 3. Der seltsame Traum (szkol.). — 4. Übersetzung aus dem Polnischen (szkol.). — 5. Der Plan der Stadt Krakau (dom.). — 6. Der Handschuh. Nach Schiller (szkol.). — 7. Die Bürgerschaft. Nach Schiller (szkol.). — 8. Hermanns Eltern (dom.). — 9. Die Kraniche des Ibykus. Nach Schiller (szk.). — 10. Die historische Bedeutung der Jungfrau von Orleans (dom.). — 11. Der Mönch von Heisterbach (szkol.). — 12. Ein Spaziergang in den Krakauer Stadtanlagen (dom.). — 13. Der goldene Tod (szkol.). — 14. Übersetzung aus dem Polnischen (szkol.).

KLASA VIa + b.

1. Siegfrieds letzte Jagd (szkol.). — 2. Meine letzten Ferien (dom.). — 3. Leben und Treiben im wallensteinischen Lager (szkol.). — 4. Prinz Josef Poniatowski als polnischer Nationalheld (dom.). — 5. Übersetzung aus dem Polnischen (szkol.). —

6) Beschreibung einer Kirche in Krakau (dom.). — 7. Bürger „Lenore“ (szkol) — 8 Die Union von Lublin (dom) — 9 Der Wanderer Nach Goethe (szkol) — 10 Übersetzung aus dem Polnischen (szkol)

KLASA VIIa

1 Die Entwicklung der Kultur — 2 Ausblick vom Wawel (Eine Schilderung) — 3 Der Entwicklungsgang der Kunst bis gegen den Ausgang des Mittelalters — 4 Inhalt und Bedeutung des exponierenden Monologs im ersten Teil von Goethes: „Faust“ — 5. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 6. Weshalb zählen wir Grillparzers „Ahnfrau“ zu den Schicksals-tragödien? 7. Übersetzung aus dem Polnischen. — 8. Max Piccolomini als Vorbild eines Jünglings.

KLASA VIIb.

1. Was heisst Bildung und wer ist wahrhaft gebildet zu nennen? 2. Schwert, Zunge, Feder. — Dalsze tematy od Nr. 3—8 jak w kl. VIIa.

c) w języku francuskim.

KLASA Va + b.

Décrivez la gare que représente l'image. — Exercice de grammaire. — „La cigale et la fourmi“, fable de Lafontaine, mise en prose. — Quels sont les souvenirs polonais qu'on trouve à Paris? — Exercice de grammaire. — Racontez un voyage que vous avez fait en chemin de fer. — Lettre à mon ami pour lui faire part, comment je me propose de passer la fête de Noël de cette année. — „Les hirondelles“, petit poème par Béranger, mis en prose. — Que savez-vous des moyens de correspondance actuels? — Exercice de grammaire. — Quelles sont les plus importantes applications de l'électricité dans l'ordre pratique? Exercice de grammaire. — Racontez en prose le petit morceu poétique: „Le soleil de ma Bretagne“ par Lemoine. — Comment on doit écrire une lettre. — Exercice de grammaire—

Lettre de François à Charles pour lui faire part de ses projets de vacances.

Nadto przygodne ćwiczenia domowe.

KLASA VIa.

Décrivez l'endroit où vous avez passé vos vacances. — La vie dans un cloître français du moyen - âge. — La mort de Roland. — Quels sont les caractères principaux des romans du cycle breton, comparés avec ceux des chansons de geste? — Développez l'idée principale du poème: „Le Sol natal“ par Du Bellay. — Reproduire en prose le récit du Cid, concernant sa victoire sur les Sarrasins (d'après „le Cid“ de Corneille). — Quels sont les caractères principaux du drame classique français? — „Le lion, le loup et la renard“, fable de La Fontaine, racontée en prose et analysée. — Rédigez une lettre de remerciement. — Un dîner chez Harpagon. — Développez cette pensée de Pascal: „L'homme n'est qu'un roseau, mais c'est un roseau pensant“. — „Pourquoi appelle-t-on époque de réformes le XVIIIe siècle en France?“ — Quelle est l'importance politique, sociale et littéraire de l'oeuvre de Voltaire? — Racontez l'histoire de la vie de Figaro. — Décrivez en français une expérience physique. — Voltaire et Rousseau (Parallèle).

Nadto przygodne ćwiczenia domowe.

KLASA VIb.

La vie de Charlemagne (szkol.). — Ce que j'ai vu pendant mes vacances. (szkol.). — Les genres principaux dans la littérature française au moyen-âge. (dom.). Les caractères principaux de la poésie épique observés dans la chanson de Roland (szk.). Qu'aimez-vous dans le sonnet de Rousard à Helène (szkol.). — L'automne (dom.). — Przełożyé na polski język ustęę z „Entrée de l'ambassade polonaise à Paris“. (szkol.). — Comment Harpagon était-il avare? (szkol.). — Przełożyé na język polski ustęę z „Andromaque“ Racine'a (szkol.). — Les idées littéraires de Boileau (dom.). — Les grands prosateurs du XVII s. (szk.). — Przełożyé na język polski ustęę z „Etat de la France avant la Révolution de 1789“. — Le printemps (dom.). — Les causes

économiques de la grande Révolution (szkol.). — La prose au XVIII s. (dom.).

KLASA VIIa + b.

Quels sont les caractères principaux de la poésie romantique, comparés avec ceux de la classique? — Quels sont les éléments nouveaux dans la poésie de Chateaubriand et quelle est leur importance dans la littérature française? — „Après la bataille“, petit poème par V. Hugo, mis en prose. — Exposez le sujet du poème: „Le lac“ par Lamartine. — La vie de Musset d'après sa „Nuit de décembre“. — Notre-Dame de Paris et la Madeleine, comparées au point de vue du style. — Portrait d'un avare (d'après H. Balzac). — Traduction de français en polonais. — Développez l'idée principale du petit poème: „Le Vase brisé“ par Leconte de Lisle. — Caractérisez l'époque de l'impersonnalité en France. — Traduction de français en polonais. — Traduction de français en polonais.

Nadto przygodne ćwiczenia domowe.

V.

ZBIORY NAUKOWE.

A) Nabytki do gabinetów :

Gabinet fizyczny.

1. Rura Röntgena	Kor. 40
2. Lampa Puluj'a	Kor. 35
3. Motorek elektryczny	Kor. 16
4. Łańcuch 4 akumulatorów (32 Amp. godz.), dar prof. Paczowskiego.	
5. Dwa elektroskopy, dar prof. Paczowskiego.	
6. Stacja odbiorcza telegrafii iskrowej, dar prof. Paczowskiego	
7. Model dynamo-maszyny, dar ucznia kl. VIIa Dauna.	
8. Trzy rurki Geissler'a, dar ucznia kl. VIIb Mrazka.	
9. Woltmetr (8 V.), dar ucznia kl. VIIb Franzmana.	

Gabinet chemiczny.

1. Przyrząd do spalania ciał	Kor. 15.—
2. Przyrząd do okazania dyfuzji H.	Kor. 15.—
3. Przyrząd do spalania fosforu	Kor. 10.—
4. Naczynia porcelanowe i szklane	Kor. 50.—
5. Chemikalia	Kor. 60.—

Gabinet rysunków geometrycznych.

Szafa do przechowania modeli geometrycznych	Kor. 160.—

Gabinet historii i geografii.

Dwa planigloby E. Romera Kor. 36.—

Gabinet historii naturalnej.

1. Kości czaszki ludzkiej	Kor. 41.—
2. Trzy tablice zoologiczne Pfurtschellera	Kor. 36.—

Gabinet rysunków odręcznych.

1. Świątek do studyów perspektywicznych	Kor. 4.—
2. Płaskorzeźba od Dominikanów	Kor. 2.—
3. Św. Jan (Wita Stwosza)	Kor. 2.—
4. Głowa z grobowca Kazim. Jagiell.	Kor. 2.50
5. Wieżyczka gotycka z pelzakami	Kor. 6.—
6. Maszkaron	Kor. 4.—
7. „Rzeźba Wita Stwosza” z kościoła św. Floryana	Kor. 10.—

B) Nabytki do biblioteki.**Biblioteka nauczycielska.**

Czasopisma: 1) Biblioteka warszawska, 2) Czasopismo pedagogiczne (dar. c. k. Rady szk. krajowej). 3) Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens, 4) Jahresberichte über das höhere Schulwesen, 5) Język polski, 6) Książka, 7) Kunst für Alle, 8) Kwartalnik historyczny, 9) Larousse Mensuel illustre, 10) Lehrproben und Lehrgänge, 11) Literarisches Zentralblatt für Deutschland, 12) Muzeum, 13) Pamiętnik literacki, 14) Przegląd polski, 15) Przewodnik bibliograficzny, 16) Skarbnica polska, 17) Wszech świat, 18) Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht, 19) Zeitschrift für das Realschulwesen.

Zakupiono:

1. Frick Physikalische Technik, t. II, cz. 2.
2. Pilat Roman, Historia literatury polskiej 3 t.
3. Stadtmüller K. Prof. i Stadtmüller K. Inż. Niemiecko-polski słownik techniczny.

Dary c. k. Min. wyznań i oświaty we Wiedniu :

1. Jahresberichte des oesterreichischen Archaeologischen Institutes, t. XV., cz. 2. t. VXI., cz. 1. 1913.
2. Monatshefte für Mathematik und Physik, v. G. v. Escherich u. W. Wirtingen v. XXIV. 1913.

Dary Akad. Um. w Krakowie :

1. Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce t. XIII i XIV. 1914.
2. Bulletin international de l'Acad. des sciences de Cracoviae ; classe des sciences mathematiques et naturelles : obie serye za r. 1913.
3. Bulletin international : classe de philologie, d'histoire de philosophie : za rok 1913.
4. Materyały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne, wyd. star. kom. antropol. Ak. Um t. XIII, 1914.
5. Materyały i prace kom. językowej, t. VI. 1913.
6. Rocznik Akad Um. w krak. r. 1912 13, wyd. 1913.
7. Rozprawy Ak. Um. wydział filozoficzny, serya III. t. VII. 1913.
8. Rozprawy Ak. Um. wydział matem. przyrod. serya III, t. XIII, dział A i B. 1913.
9. Sprawozdanie z czynności i posiedzeń Ak. Um. za rok 1913.
10. Sprawozdania komisji do bad. hist. sztuki w Polsce. t. IX. z. 1 i 2 1913.
11. Sprawozdanie z poszukiwań w Szwecyi, r. 1914.
12. Szykowski Maryan, Myśl J. J. Rousseau w Polsce XVIII w. 1913.,
13. Tretiak Józef, Bohdan Zaleski na tułactwie 1831 — 38. wyd. 1913.
14. P. Radca W. Krywult darował 300 tomów dzieł treści literackiej, historycznej i geograficznej.

Biblioteka polska uczniów.

1001. Szymański. Dwie modlitwy.
1002. Weyssenhoff. Sobol i panna.
1003. Tetmajer. Koniec epopei.
1004. Gomulicki. Bój olbrzymów.

1005. Byron. Manfred.
 1006. Sewer. Dola.
 1007. Sewer. Łusia Burlak.
 1008. Sewer. Wiosna.
 1009. Kipling. Wśród lawin Oceanu.
 1010. Dygasiński. Gody życia.
 1011. Sienkiewicz. Krzyżacy.
 1012. Sienkiewicz. Quo vadis.
 1013. Dyakowski. Patrol Beskidzki.
 1014. Jezierski. Wywiadowcy.
 1015. Jezierski. Napoleon.
 1016. Reymont. Pewnego dnia.
 1017. Reymont. Tomek Baran.
 1018. Reymont. W porcie.
 1019. Prus. Cienie.
 1020. Prus. Antek.
 1021. Ostrowski. Śladami legionów.
 1022. Szczepański. Król powietrza.
 1023. Bukowiecka. Dzieci Warszawy.
 1024. Buraczewska. Dyabelski statek.

Biblioteka niemiecka uczniów.

1. W. Herchenbach, 11 tomików.
2. I. Lohmeyer u. F. Schmidt, 10 tomików.
3. R. Kipling. Im Dschungel.
4. R. Kipling. Das neue Dschungelbuch.
5. R. Kipling. Mancherlei neue Geschichten.
6. Amicis Edmondo. Herz.
7. W. Scott. Ivanhoe.
8. W. Scott. Der Talisman.

Biblioteka francuska.

- 43 tomików wydawnictwa : „Les livres roses”.
- Augé Claude. Grammaire (Cours élémentaire, moyen, supérieur ; partie du maître) 4 t.
- Bernardin. Morceaux choisis des Classiques français. Tome I—III.
- Boisseau. Le vocabulaire de l'enfance. T. I—II.

Breuil	Leçons illustrées de français (Cours élémentaire, Cours moyen) T. I—II.
Brunot et Bony	Méthode de langue française T. I—II.
Juranville	Premiers sujets de style.
Kron	Le petit Parisien.
Larousse	Cours de style (livre de l'élève, livre du maître) 2 T.
Larousse	Grammaire supérieure.
Tissot	Contes et Récits.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

1. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 20. września 1913 r. l. 17186 zwraca uwagę na artykuł Dr. Glassnera, zajmujący się szczegółowo sprawą ważną i zasadniczą, dotyczącą zdrowia fizycznego i duchowego naszej młodzieży szkół średnich t. j. skierowaniem części młodzieży do robót polnych, ziemnych i t. p. wogóle do płatnych prac fizycznych w czasie wakacji.

2. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 30 listopada 1913 r. l. 20892 wzywa c. k. Dyrekeyę, aby przestrzegała uczniów, iż przebywający na dworcu kolei bez potrzeby i przyczyny narażają się na to, iż będą stamtąd usuwani i pociągani do surowej odpowiedzialności. Podobnie należy przestrzedz uczniów, że w razie wykroczenia przeciw przepisom policyjnym w miejscach publicznych będą surowo karani przez władzę policyjną i wydaleniu z zakładu. Dyrekeya stwierdzi nadto stosowność umieszczenia uczniów na stancyach przy pomocy wybieranej z łona tamecznej Rady miejskiej Deputacyi szkolnej, z którą należy utrzymywać ścisły kontakt w celu należytego nadzorowania pozaszkolnego zachowania się młodzieży szkolnej.

3. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 1. grudnia 1913 r. l. 21566 przypomina dawniejszy, w sprawie udziału uczniów w balach i zabawach publicznych. Udział uczniów szkół średnich w zabawach tanecznych, o ile są urządzone przez osoby starsze i pod ich nadzorem, może mieć do pewnego stopnia pod względem wychowawczym wpływ dodatni. Inaczej ma się rzecz z zabawami publicznymi, urządzanymi przez młodzież w lokalach publicznych na własną rękę, w przebraniu cywilnem, z ca-

łym aparatem komitetów, z bufetem, kwiatami i t. p. Pomijając już okoliczność, że długie narady komitetów odbierają młodzieży spokój i skupienie, tak potrzebne dla ich pracy naukowej, jawne lekceważenie przepisów, zabraniających udziału młodzieży w balach publicznych, oddziaływa demoralizująco tak na samych aranżerach, jak na innych uczniach, którzy się o tych wykroczeniach dowiadują. Z tych i wielu innych ważnych powodów poleca Rada szk. kraj. Dyrekcji, by w sposób jak najbardziej stanowczy, pod grozą wykluczenia z zakładu, zakazała uczniom urządzania i udziału w balach publicznych.

4. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 25. marca 1914 r. l. 4660 zwraca uwagę, że strona zewnętrzna wypracowań piśmiennych tak co do czystości i porządku w zeszytach, jak co do staranności i czytelności pisma pozostawia wiele do życzenia. Wobec znaczenia, jakie ma dla celów wychowawczych wogóle rozwijanie w młodzieży zamiłowania czystości i porządku, wobec wartości, jaką przedstawia dla życia praktycznego wyraźne i piękne pismo, którego, jak uczy doświadczenie, nie nabędzie się w latach późniejszych, gdy się go na ławce szkolnej nie nabyło, objaw powyżej wspomniany zasługuje na ciągłą uwagę i zapobiegliwość nauczycieli.

Prace piśmienne, stanowiące tak wielką część zajęć uczniów, nie tylko służą celom nauki poszczególnych przedmiotów, ale jako ciągła sposobność do ćwiczenia się w piśmie są cennym uzupełnieniem nauki kaligrafii, która sama przez się nie może wystarczyć uczniom do nabycia miłego oku i czytelnego pisma. Aby jednak prace piśmienne istotnie do osiągnięcia tego celu się przyczyniły, muszą uczniowie mieć ów cel przy pisaniu wypracowań jasno przed oczyma i starać się usilnie o jak najlepsze pismo.

Staranność pisma, porządek i czystość w zeszytach jest zresztą obowiązkiem, którego domaga się od ucznia powaga nauki i szacunek dla nauczyciela.

Z uwagi na stwierdzoną doświadczeniem okoliczność, że pisanie ołówkiem łatwiej prowadzi do zaniedbanej formy zewnętrznej prac piśmiennych zalecałoby się, aby uczniowie nie tylko zadania szkolne i domowe, ale wszelkie ćwiczenia i preparacje pisali tylko piórem.

Innym objawem, zasługującym na uwagę i zapobiegliwość nauczycieli w szkole, jest zwyczaj niektórych uczniów egzaminowanych odpowiadania głosem przyciszonym i niewyraźnym tak, że nie łatwo zrozumieć odpowiedzi.

Żadną miarą nie powinna szkoła cierpieć niedbałego odpowiadania, pochodzącego z lenistwa, lekceważenia i kaprysu, naruszającego szacunek winny ze strony ucznia nauczycielowi i szkole. Uczeń lekceważący udzielane mu w tym razie wezwania i wskazówki nauczyciela nie zasługuje, aby się nauczyciel mozolił nad wydobywaniem z niego odpowiedzi i wsłuchiwanie się w nie z trudem dla zrozumienia ich treści.

5. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 31. marca 1914 r. l. 21567 zwraca uwagę, że pewna część młodzieży, licząc na bezkarność, ułatwioną stosunkami wielkiego miasta, przekracza przepisy szkolne — zabraniające uczniom uczęszczania do miejsc publicznych (restauracyi, cukierń, kawiarn), palenia tytoniu itp. a w wybrykach swych częstokroć okazuje tak wielkie zuchwałstwo, że wywołuje tem słuszne oburzenie wśród starszej publiczności.

W zachowaniu się młodzieży na ulicy, na publicznych spacerach, teatrach, w salach odczytowych, wozach kolei elektrycznej, spostrzega się aż nazbyt często brak wszelkiego uszanowania, należnego ze strony młodzieży dla starszych i względów winnych kobietom, wogóle oznaki zaniedbania wychowania, a niekiedy nawet wprost rozpasanej dzikości.

C. k. Rada szk. kraj. poleca surowiej niż dotychczas karać wszelkie przekroczenia przepisów szkolnych i wszelkie wybryki przeciw wymaganiom przyzwoitości towarzyskiej.

6. Okólnik c. k. Rady szkol. kraj. z d. 8. grudnia 1907 r. l. 363 Pr. R. S. K. zwraca uwagę na niebezpieczeństwa, jakie z braku pozaszkolnej karności nieletniej młodzieży szkolnej mogą wyniknąć. Wylamywanie się z pod wyraźnych przepisów odnosi się do dowolnych zmian w przepisany stroju studenckim, odznak i dodatków na czapkach i kołnierzach, do zwyczaju chodzenia w porze letniej w mundurze rozpiętym i popisywania się jaskrawem spięciem względnie związaniem kołnierza u koszuli.

W dalszym ciągu zwraca uwagę okólnik na publiczne zgrzeszenie, wywoływane paleniem papierosów na ulicach i miejscach

zebrań publicznych. Wybryk ten, narzucający się sam spojrzeniom i uwadze przechodniów, nosi szczególnie jaskrawe znamię wyzywającej niesforności.

Dalszym zdrożnym zwyczajem uczniów jest bezcelowe włóczenie się po placach, pasażach i ulicach miasta, zwłaszcza w porze wieczornej; często także uczniowie, przybierając butną minę niby wojskową, występują zuchwale, rozmawiając na ulicy zbyt głośno a często nieprzyzwoicie, zachowują się niestosownie wobec osób starszych, nierzadko bezczelnie wobec kobiet.

W przytoczonych wypadkach poleca c. k. Rada szk. kraj. Dyrekcji, by nie wahała się stosować odpowiednich kar a nawet pozbywać z zakładów niepoprawnych jednostek.

VII.

Fizyczne wychowanie.

Gimnastyka jest w zakładzie przedmiotem obowiązkowym. Każda klasa ćwiczy w 2 godzinach tygodniowo. W dni słotne i w zimie odbywają się ćwiczenia w sali, urozmaicone zabawami ruchowymi i musztrą. W dni jasne uzupełnia duszną i ponurą salę dosyć rozległy dziedziniec szkolny.

Podczas paуз wszyscy uczniowie opuszczają swe klasy i przechadzają się lub zabawiają na dziedzińcu, a czas ten bywa użyty na przewietrzanie klas, przez otwieranie okien i drzwi na rozścież.

Ilość pyłu w sali gimnastycznej i w klasach znakomicie się zmniejszyła, odkąd posadzki są zapuszczane (2 razy w ciągu kursu) olejem pochłaniającym pył (Stauböl).

Kotyrarze zimą opalane nie narażają uczniów na różne słabości spowodowane przeziębieniem.

Park Dra Jordana ułatwia młodzieży sposobność do nabywania biegłości w różnych grach ruchowych. Młodzież naszego zakładu uczęszcza do parku w miesiącach letnich 3 razy w tygodniu. Prócz tego odbywała młodzież naszego zakładu, stanowiąca osobny pułk organizacyi uczniów szkół średnich, musztry i ćwiczenia polowe na wzór wojskowy.

W nauce strzelania brali udział uczniowie klas VI i VII w liczbie 55. Po zapoznaniu się z teorią strzelania przystąpili do strzelania kapslowego (do połowy marca) w sali gimnastycznej naszego zakładu; kwiecień i maj poświęcono na wprawę w strzelaniu nabojami ostrymi na strzelnicy wojskowej w Woli Justowskiej. 30. maja wyjechało 8 najlepiej w strzelaniu wywi-

czonych uczniów do Wiednia, aby tam wziąć czynny udział w strzelaniu konkursowem o pierwszeństwo i nagrodę. Największą ilość punktów osiągnęli Pronaszko z VI A i K. Hülle z VI B.

Nauki strzelania udzielał c. i k. nadporucznik Feliks Brazon, a nadzór ze strony szkoły objął dr. Mojmir.

Ruch skautowy w naszym zakładzie liczył 36 ochotników, którzy w szeregu drużyn skautowych, zorganizowanych przy krakowskiem Tow. „Sokół“, tworzyli drużynę VI. Skauci VI drużyny brali udział w ćwiczeniach skautowych i gawędach obozowych, urządzanych 2-krotnie co tygodnia w „Sokole“, a nadto urządzali wycieczki w bliższe okolice Krakowa, pod kierownictwem instruktorów. Delegatem ze strony szkoły był Dr. Mojmir.

W bieżącym roku szk. brali udział uczniowie klas VI a i VII a + b w warsztatach prof. Paczowskiego. Prace ich, dotyczące wyrobu przyrządów fizykalnych, wzbogaciły gabinet fizykalny tutejszego zakładu.

Na kolonie wakacyjne

złożyli w tym roku szkolnym uczniowie klasy:

Ia	5·00 K
Ib	6·00 „
IIa	39·00 „
IIb	33·00 „
IVb	30·00 „
Va	26·00 „
Vb	27·00 „
VIb	15·60 „

Razem . 181·60 K.

VIII.

Warsztaty dla uczniów prof. Paczowskiego.

Prace z uczniami rozpocząłem nauką obrabiania drzewa metalu i szkła, której udzielali oprócz mnie także fachowi robotnicy.

Praca odbywała się przy czterech warsztatach stolarskich, trzech warsztatach do obrabiania metalu, dwu warsztatach do obrabiania szkła, nadto przy tokarce, poruszanej przy robotach cięższych motorem elektrycznym. Każdy warsztat ma przy należny komplet narzędzi, które dla porządku znaczone są różnobarwnie.

Uczniowie pracowali po 2—3 godzin jednorazowo.

Inwentarz narzędzi przedstawia się przy końcu roku — t. j. nie wliczając defektów i zagubionych przedmiotów — następująco :

Warsztaty do robót z metalu :

Młotków 9. Pilników 18. Pilniczków angielskich 16. Pilniki do robót precyzyjnych 16. Kleszcze płaskie, okrągłe, ostre 9. Piłki do metalu 4. Piły do metalu 2. Świder amerykański 1. Dziurownicy 2. Lutownice (kolby). 3. Nożyce do blachy 1. Imadła 3. Imadła 3. Klucze francuskie 6. Gwintownice 2. Przebijaki 2. Kowadła 3. Odkrętki (dłuta) 5. Narzędzia pomocnicze, miernicze i t. p.

Warsztaty stolarskie :

Wiórniki (heble) 32. Młotki 6, Siekiery 4, Pilniki 9, Tarniki 8, Dłuta 15, Świdery 6, Dziurownica 1, Młotki drewniane 4, Piłki 6, Ramki śrubowe 8, Przybory miernicze, do czyszczenia i t. p.

Tokarka :

Dłuta tokarskie 16, Cyrkle 2.

Warsztaty do robót szkła :

Palniki Bunsena z miechem 2. Djamenty 2. Pilniki 2.

Nadto posiadam zapasy drzewa do toczenia, desek, fornirow, lakierów, wytraw (bajce), przyborów do politurowania ; pręty, blachy miedziane, mosiężne, cynkowe, żelazne i stalowe, lakiery, przybory do lakierowania ; rury i płyty szklane.

Z Dyrekcyi otrzymałem zebrane przy wpisach 109·60 K.

Z ważniejszych przyrządów wykonanych b. r. s. w mych warsztatach wymieniam : Ława elektroskopów demonstracyjnych, elektroskop Brauna, ława optyczna, przyrząd do okazywania fal elektromagnetycznych stojących, zwierciadła paraboloidalne do fal elektromagnetycznych, 8 akumulatorów, i w. i. pomniejszych. Do zajęć warsztatowych należała także naprawa przyrządów zepsutych naszego i innych gabinetów fizycznych.

Pracowało uczniów 12 pilnie, z zajęciem się rzeczą. Niektórzy wybijali się sumiennością i czystością w robotach swych, u wielu spostrzegalem wyrabianie się zmysłu orientacyjnego i sprytu, tak niezbędnego w przyszłej zawodowej ich pracy.

Jan Paczowski.

IX.

Pracownia fizykalna.

Ćwiczenia w pracowni fizykalnej odbywały się dwa razy w tygodniu. Uczniowie pracowali podzieleni na grupy po dwu — tematy zaś prac obejmowały działy fizyki : mechanikę, akustykę, ciepło, optykę, elektryczność, nadto dział pomiarów. Poniżej zestawiam ćwiczenia, pomiary i doświadczenia wykonywane przez uczniów.

Obliczenie, promienia walca.

„ „ wewnątrz. rury przy pomocy klina.

Obliczanie gęstości kuli i drutu.

Sporządzenie podziałki w cm^3 na rurce szklanej.

Obliczenie gęstości cieczy za pomocą pipety.

„ „ „ „ „ piknometru.

„ „ „ ciała stałego przy pomocy pipety.

Wyznaczenie liczby π za pomocą wagi.

Obliczenie grubości staniolu.

„ „ „ drutu za pomocą wagi.

„ „ średnicy przewodu rurki włosowatej.

„ „ gęstości cieczy przy pomocy naczyń połączonych

„ „ g. przy pomocy spodkownicy Atwooda.

„ „ „ „ „ Macha.

Wytrzymałość sprężyn i sznurów.

Wahania sprężyn.

Wahadło matematyczne.

Wahadło sprężynowe.

Prawo równoległoboku sił.

Doświadczenia z wagą.

Prawa płaszczyzny pochylej.

Prawa dźwigni.

Prawo działania klina.

Wytwarzanie i rysunek linii Chladniego.

Prawa drgań strun.

Sprawdzenie wzoru Taylor'a $n = \frac{1}{2l} \sqrt{\frac{Pg}{m}}$

Drgania słupów powietrza.

Doświadczenia z rurą Kundta.

Redukcja objętości gazu do stanu normalnego.

Obliczenie współczynnika rozszerzalności powietrza.

Termometr gazowy.

Obliczanie ciepła właściwego Hg.

Obliczenia współczynnika rozszerzalności przy pomocy piknometru.

Obliczenie ciepła topnienia lodu.

Wyznaczenie temperatury topnienia ciał stałych.

Obliczenie ciepła parowania wody.

Stwierdzenie reguły Richmann'a.

Kalorymetryczne mierzenie wysokich temperatur

Hygrometr Daniela.

Prężność par nasyconych.

Pomiar oporu drutów.

„ „ elektrolitów.

Pomiar pojemności elektr.

Pomiary napięcia elektr.

Kalibrowanie podziałki elektrometru.

Wyznaczenie stałej busoli.

Obliczanie ciepła Joule'a.

Ćwiczenia z kulombmetrem.

Ćwiczenia z zwierciadłami kulistymi.

Ćwiczenia z soczewkami.

Badanie widm.

Pomiar długości fal świetlnych (interferencya, uginanie).

Brak przyrządów odpowiednich w gabinecie usuwałem częściowo bodaj sporządzaniem ich w warsztatach, w każdym razie odczuwać się daje w niektórych działach fizyki potrzeba sprawienia w kilku egzemplarzach przyrządów wyłącznie przeznaczono-

nych do ćwiczeń. Z czasem — sędzę — że luki te wypełnię przy pomocy moich robotników warsztatowych ; specjalnej bowiem dotacyi przeznaczonej dla ćwiczeń zakład nie posiada.

Co do prac uczniów zaznaczam, że były one — z bardzo małymi wyjątkami — staranne i sumienne, zajęcie się rzeczą samą gorące, pilność i uczęszczanie bez zarzutu ; nadto zauważyłem zrozumienie ważności i celu ćwiczeń takich u wszystkich niemal pracujących uczniów.

Liczba uczestników wynosiła 19.

Przeciętna liczba ćwiczeń przypadająca na jednego ucznia wynosiła 23.

Jan Paczowski.

X.

Czytelnia uczniów.

Czytelnia uczniów funkcjonowała jak w latach poprzednich. Korzystali z niej uczniowie czterech klas wyższych, schodząc się w jej lokalu pięć razy w tygodniu na pogadanki naukowe, grę w szachy czy w „literaturę” albo czytanie czasopism i pożyczając książki z biblioteki czytelnicy.

Staraniem czytelnicy odbył się uroczysty wieczorek ku czci ks. Józefa Poniatowskiego. W program jego wchodziły słowo wstępne, produkcje muzyczne (wśród nich Kantata napisana przez ucznia), deklamacje solowe i jednoaktowy obrazek dramatyczny p. t. „Lipsk” pióra ucznia klasy VII-ej Czyżowskiego.

Prezesem czytelnicy był uczeń klasy VII-ej Tadeusz Rey.

Dr. Stanisław Zathay
kurator.

XI.

Kółko matem.-przyrodnicze.

Kółko matem.-przyrodnicze, założone przezemnie przed 6-ciu laty w tut. Zakładzie, ma na celu wzbudzenie u młodzieży zamiłowania do matematyki i nauk przyrodniczych wogóle, pogłębianie i uzupełnianie wiedzy nabytej w szkole, rozszerzanie horyzontu myśli, wyrabianie samodzielności sądu i zmysłu krytycznego. Celowi temu służą :

I. Zebrania uczniów, które odbywały się raz na tydzień w godzinach wieczornych (6—9), na których uczniowie wygłaszali swe referaty. W bieżącym roku szkolnym było zebrań podobnych 29 (wogóle 37), a omawiano następujące tematy :

1) O lodowcach. 2) O telegrafii. 3) Wyrób świec. 4) Rozwój chemii organicznej. 5) Równania dyofantyczne. 6) Fabrykacja cukru. 7) Przyroda Tatr. 8) Ułamki ciągłe. 9) Dzieje skorupy ziemskiej. 10) Żelazo-beton. 11) Seismografy. 12) Gwiazdy stałe.

Po każdym wykładzie, czy referacie wywiązywała się ożywiona dyskusya, w której brali udział uczniowie i podpisani, często profesorowie, którzy jako goście brali udział w naszych zebraniach. Jeden z uczniów wpisywał krótkie streszczenia z posiedzeń do księgi, które na następnem zebraniu odczytywał.

II. Zebrania uczniów, które odbywały się raz na tydzień celem systematycznego powtórzenia i rozszerzenia materiału z fizyki. Na tych posiedzeniach korzystali uczniowie, przede wszystkim słabsi w tym przedmiocie, przez przerobienie i wyjaśnienie im materiału naukowego — inni uczniowie również, z powodu szeregu przerabianych przykładów i dyskusyi o sposobie ich rozwiązywania.

Wykłady, starannie prowadzone, sumiennie przygotowane i jasno podane prowadzili uczniowie naszego zakładu, za co im z prawdziwą wdzięcznością na tem miejscu składam serdeczne podziękowanie.

III. Czytelnia naukowa, otwarta w dnie zebrań. Uczniowie mieli do dyspozycji ofiarowaną przezemnie podręczną biblioteczkę, obejmującą około 150 tomów dzieł i broszur naukowych i czasopism, z których korzystali, głównie do opracowywania tematu referatów.

Czasopisma stale prenumerowane: Wektor, Wszechświat, Das Wissen für Alle. Nadto członkowie kółka mogli korzystać z mej biblioteki, liczącej ponad 300 tomów dzieł przeważnie matematycznych, autorów dawniejszych.

Podobnie jak w roku ubiegłym zdawali uczniowie sprawę (w formie krótkich wzmianek czy streszczeń) z najnowszych wynalazków, odkryć, ulepszeń technicznych, zdobyczy naukowych i t. d. Opracowanie tej „kroniki“ poruczyłem uczniom kl. VII. Meleniewskiemu i Rimlerowi, którzy podzielili pracę między sobą w ten sposób, że każdy z nich objął streszczenie i podawanie nam do wiadomości najnowszych faktów z czasopism fachowych francuskich, niemieckich i polskich. Zaznaczam, że tego rodzaju sprawozdania cieszyły się ogromnem zainteresowaniem uczniów i wywoływały ożywione dyskusye.

Członków liczyło kółko 27, frekwencya pilna, czego dowodem przeciętna liczba 18 uczestników na posiedzeniach. Sprawami administracyjnymi, jak układaniem programu odczytów, biblioteką i t. p. zajmowali się gorliwie i sumiennie uczniowie Berger. Pronaszko, Skaza i Stiasny.

J. Paczowski.

XII.

Pomoc koleżeńska uczniów c. k. I. Szkoły realnej.

Dochód.

1. Z roku szkoln. 1912/13 pozostało w kasie „Pomocy“ K 73·50

A. w czasie wakacyi tj. od 15/6—31/8 1913 r.

2. Za poniszczone książki zapłacili uczniowie . . . „ 30·84

3. Kaucye niepodniesione za nieoddane książki . . . „ 18—

B. w ciągu roku szkolnego tj. od 1/9 1913—18/6 1914 r.

4. Uczniowie złożyli przy wpisach na ręce JWP. Dyrektora . . . „ 138—

5. Uczniowie złożyli w ciągu roku szkolnego . . . „ 306·20

tj. Klasa	Ia złożyła	2·80	+	10—	
	Ib „	22·20	+	1·80	
	IIa „	31·40	+	16·60	
	IIb „	13·80	+	9·10	
	IIIa „	12·80	+	11·80	
	IIIb „	17·40	+	21·80	
	IVa „	9·80	+	12—	
	IVb „	20—	+	11—	
	Va „	26·20	+	23·80	
	Vb „	20·60	+	3·30	
	VIa „	28—	+	—	
	VIb „	40·60	+	5—	
	VIIa „	45·60	+	11·80	
	VIIb „	15—	+	1—	
		306·20	+	138—	

6.	Zwrot pożyczek	K	22.—
7.	Za poniszczone książki zapłacili uczniowie	"	7.—
8.	WPan Szymanowski złożył na Pomoc	"	30.—
9.	" Wiśniowski " " "	"	2.—
10.	" Suchanek " " "	"	10.—
11.	" Krywult " " "	"	40.—
12.	" Misky " " "	"	40.—
13.	" Gawiak i Golka " "	"	20.—
14.	" Lubiński " "	"	7.—
15.	" Dr. Łepkowski " "	"	6.—
		Razem	K 750.54

Rozchód.

1.	Zakupno nowych książek szkolnych	K	283.38
2.	Oprawa starych " "	"	19.68
3.	Zapomogi udzielane uczniom	"	269.—
4.	Pożyczki " "	"	40.—
5.	Jalmużna na obiady "	"	20.—
6.	Wydatki biblioteczne	"	13.90
		Razem	645.96
		Reszta	104.58

Biblioteka „Pomocy koleżeńskej“ posiada książek :

dla klasy I	58
" II	99
" III	128
" IV	116
" V	125
" VI	140
" VII	150
	<u>Razem . 816</u>

Z tych wypożyczono uczniom :

klasy Iab	41
" IIab	95
" IIIab	87
" IVab	67
" Vab	44
" VIab	116
" VII	48
Prywatni	82
	<u>Razem . 580</u>

I. Uwaga. W Pan Prof. Walery Krywult c. k. radca szkolny ofiarował na rzecz „Pomocy koleżeńskiej“ 1130 egzemplarzy swego dzieła p. t. „Przygotowanie do egzaminu dojrzałości z historii. — Wydanie II.“, pozostające na składzie w księgarni S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie, przedstawiające wartość 3.390 K, (po 3 K za egzemplarz).

II. Uwaga. Wszystkim, co wspierali „Pomoc koleżeńską“, pieniędzmi, książkami, mundurkami, Zarząd „Pomocy koleżeń.“ składa serdeczne podziękowanie.

Kraków, dnia 18 czerwca 1914 r.

Ks. Dr. Fr. Swiderski.

XIII.

Egzamin dojrzałości.

1. Termin jesienny r. s. 1913/14.

Egzamin dojrzałości odbył się pod przewodnictwem c. k. Rady Dyrektora Jana Dziurzyńskiego w d. 22—25 września 1913 r.

Egzamin dojrzałości złożyli :

Birnbaum Alfred, ur. 3 marca 1896 r. w Krakowie. Blitek Jan, ur. 26 grudnia 1892 r. w Posadze (ekst.). Kaszycki Juda, Tań., ur. 2 stycznia 1888 r. w Mikuszowicach (ekst.). Korbel Wład. Jan, ur. 18 kwietnia 1895 r. w Tarnopolu (ekst.). Odrzywolski Stanisław Antoni, ur. 18 sierpnia 1892 r. we Lwowie (ekst.). Pawłowska Zofia Wiktorja, ur. 7 stycznia 1894 r. w Bochni (ekst.). Piekarski Teodor Emanuel, ur. 26 marca 1895 r. w Starzawie. Słoroch Chaim Juda, ur. 3 listopada 1894 r. w Gogolowie. Unger Oswald Erich, ur. 6 maja 1896 r. w Lipniku. Wróblewski Józef, ur. 13 kwietnia 1894 r. w Czartajewie (ekst.). Zimler Jan, Izydor, ur. 10 maja 1895 r. w Huczku.

II. Termin lutowy 1914 r.

Egzamin dojrzałości odbył się pod przewodnictwem c. k. Rady, Dyrektora Jana Dziurzyńskiego w d. 9—10 lutego 1914 r.

Egzaminu dojrzałości zdali :

Lamensdorf Siegfried, ur. 17 maja 1894 r. w Krakowie. Miecznikowski Wacław, ur. 24 sierpnia 1894 w Dąbrowie górniczej (ekst.). Mroczek Mieczysław Maxymilian, ur. 3 września 1889 r. w Kopkach (ekst.). Pawłowski Jan, ur. 24 czerwca 1887 r. w Tarnowie (ekst.). Rakisz Mieczysław Hugo, ur. 16 kwietnia 1895 r. w Krakowie. Wąs Stefan Szymon, ur. 19 listopada 1890 r. w Krakowie (ekst.). Zorski Jan ur. 22 września 1893 r. w Aniołowie.

III. Termin letni 1914 r.

a) Egzamin piśmienny.

W języku polskim :

- A) 1. Przyszłość Polski w poezji naszych „trzech wieszczów“.
2. Ideale narodów.
3. Światło a ciepło.
- B) 1. Cząsy Jana Kazimierza w literaturze polskiej.
2. Wpływ odkryć geograficznych na losy Europy.
3. Tryumfy techniki nowoczesnej.
- C) 1. Ideale literatury politycznej XVI w. w Polsce.
2. Walki dziejowe o posiadanie Morza Śródziemnego.
3. Objasnić myśl zawartą w zdaniu Mickiewicza :
„W słowach tylko chęć widzimy, w działaniu potęgę ;
Trudniej dzień dobrze przeżyć, niż napisać księgę“.

W języku niemieckim :

- A) Tłómaczenie ustępu p. t. „Cesarz Józef II“ z historii austr. dla kl. III. B. Geberta i G. Gebertowej.
- B) Tłómaczenie ustępu p. t. „Balony“ z fizyki W. Żłobickiego.
- C) Tłómaczenie ustępu p. t. „Parowanie“ z fizyki W. Żłobickiego.

W języku francuskim :

- A) Tłómaczenie ustępu p. t. „La situation des régions polaires“ z „Revue des deux mondes“.

- B) Tłómaczenie ustępu p. t. „Les progrès récents de l'éclairage“ z „Revue des deux mondes“.
- C) Tłómaczenie ustępu p. t. „Rôle civilisateur de la France“ z podręcznika S. Węckowskiego.

W geometryi wykreślnej :

- A) 1. Dane 3 proste skośne. Wyznaczyć prostą równoległą do jednej z skośnych, a przecinającą 2 inne.
2. Cień własny i rzucony na obie rzutnie sferoidy przy oświetleniu równoległym.
3. Wykreślić perspektywę kostki, której 2 przeciwległe naroża leżą na prostej pionowej.
- B) 1. Dana prosta, nachylona do obu rzutni. Wyznaczyć rzuty koła o danym promieniu, stycznego do rzutni poziomej, którego środek leży na danej prostej, a płaszczyzna jest do tejże prostej prostopadła.
2. Wykreślić cień własny, cień rzucony na obie rzutnie, oraz cień do wnętrza półkuli przy oświetleniu równoległym.
3. Wykreślić perspektywę stożka równobocznego, spoczywającego swą podstawą na płycie kwadratowej, leżącej na płaszczyźnie poziomej.
- C) 1. Dane są : prosta nachylona do obu rzutni i zewnątrz niej dwa punkty. Wyznaczyć punkt leżący na tej prostej a równoodległy od danych punktów.
2. Stożek kołowy pochyły przeciąć w elipsie, stycznej do podstawy tegoż stożka, płaszczyzną, nachyloną do obu rzutni i podać ten przekrój w rzeczywistej wielkości.
3. Wykreślić perspektywę płyty walcowej obrotowej, prostopadłej do tła, której grubość równa się połowie promienia podstawy.

b) Egzamin ustny.

Egzamin dojrzałości odbył się w dniach 3—9 czerwca pod przewodnictwem J. W. P. Radey Dworu Dra J. Frankego. Do egzaminu ustnego przystąpiło 31 uczniów zwyczajnych i 9 eksternistów.

Egzamin złożyli :

L.p	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Przyszły zawód
1	Daun Alfred	20/3 1895, Kraków	elektrotechnika
2	Eibel Henryk	22/2 1896, Frysztak	technika
3	Eydziatowicz Krzysztof	18/9 1897, Lwów	technika
4	Goliński Jan (ekst.)	8/7 1894, Warszawa	technika
5	Janczyk Roman	6/8 1895, Kraków	technika
6	Jodłowski Józef	15/3 1897, Kraków	technika
7	Kahl Aleksander	26/11 1895, Kraków	technika
8	Kern Andrzej	16/9 1894, Górka (Król. Pol.),	technika
9	Klębkowski Witold	31/5 1897, Wadowice	architektura
10	Kochanowski Jan	29/11 1897, Sokolin (Król. Pol.),	agronomia
11	Koźmiński Jerzy (ekst.)	8/4 1895, Ziańkówce (Rosya),	agronomia
12	Koźmiński Tadeusz (ekst.)	9/3 1897, w Igark (Rosya),	agronomia
13	Leitner Adam	29/3 1895, Kraków	technika
14	Leichter Abraham	22/5 1897, Kraków	akad. handlowa
15	Limanowski Władysław	27/11 1895, Kraków	akd. handlowa

L.p.	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Przyszły zawód
16	Lubiński Józef	19/3 1894, w Krasińcu (Król. Pol.),	technika
17	Łepkowski Józef	15/7 1896, Kraków	technika
18	Malicki Jan	2/11 1897, Stary Sącz	technika
19	Masłowski Kazimierz	9/10 1895, Soekaboemi (Jawa)	technika
20	Massalski Leon	26/2 1894, Michałów (Król. Pol.)	technika
21	Młynarski Kazimierz (ekst.)	24/10 1894, Wilno	agronomia
22	Młynarski Mieczysław (ekst.)	22/5 1896, Warszawa	agronomia
23	Mrazek Tadeusz	30/3 1894, Sękowa	elektrote- chnika
24	Nalepa Tadeusz	29/5 1894, Mielnów	technika
25	Nayder Franciszek	15/7 1896, Świątniki	technika
26	Pawlikowski Czesław (ekst.)	27/5 1896, Praga Warszawa	technika
27	Rimler Karol	22/7 1897, Krakowie	akad. eks- portowa
28	Rey Tadeusz hr.	26/3 1897. Głowaczowa	agronomia
29	Rothert Kazimierz (ekst.)	3/3 1894, Warszawa	agronomia
30	Rozeń Władysław	21/6 1896, Klikuszowa	technika
31	Rygier Roman	26/5 1897, Poznań	technika

L.p.	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Przyszły zawód
32	Sikora Benedykt	4/3 1896, Brgula (Bośnia)	technika
33	Sikora Ezechiel	31/3 1894, Brgula (Bośnia)	technika
34	Szczerbowski Roman	15/7 1897, Nowy Sącz	technika
35	Tichy Jan	1/9 1897, Kraków	architek- tura.
36	Trepto Józef	17/3 1894, Kutna (Król. Pol.)	akademia handlowa.

Reprobowano na pół roku dwu uczniów publicznych i dwu eksternistów.

Statystyka zakładu.

(Liczba dodana u góry oznacza prywatystów).

	W K L A S I E														Razem
	I		II		III		IV		V		VI		VII		
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	
1. Liczba uczniów.															
Liczba uczniów z końcem r. szk. 1912/13	30	26 ¹	23	25	31	31 ⁵	25 ²	24	26 ²	26 ¹	30 ¹	19 ⁵	18 ³	16 ⁵	350 ²³
Z początk. r. 1913/14 zapisało się	38 ¹	36	37 ¹	32	27	26 ¹	24	25 ²	24	24	25 ²	30	26 ¹	28	402 ⁸
W ciągu roku przybyło	3	2	1	2 ¹	3	1	4	2 ²	0 ¹	—	—	—	1	—	19 ⁴
Ogółem przyjęto	41 ¹	38	38 ¹	34 ¹	30	27 ¹	28	27 ⁴	24 ¹	24	25 ²	30	27 ¹	28	421 ¹²
Między tymi było:															
Uczniów przybył. z innych zakładów	37 ¹	33	9	7	4	5 ¹	3	2	2	5	1	3	—	—	111 ²
Uczniów z promocją z klasy niższej	—	—	28 ¹	23 ¹	19	21	22	23 ⁴	17 ¹	15	21 ²	20	25 ¹	21	255 ¹⁰
Uczniów powtarzających klasę	4	5	1	4	7	1	3	2	5	4	3	7	2	7	55
W ciągu roku wystąpiło	9	—	10	5	1	2	3	1	4	5	2	4	0 ¹	2	55 ¹
Liczba uczniów z końcem r. 1913/14	31	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹
2. Miejsce urodzenia.															
W. ks. krakowskie	17 ¹	15	16 ¹	11	10	12 ¹	11 ¹	9 ³	8	9 ¹	12 ¹	8	7	18 ²	163 ¹¹
Galicja	10	12	7	17 ¹	10	8	8	11 ²	10	6	5	13	9 ¹	3	129 ⁴
Inne kraje koronne	1	1	—	—	1	—	—	2	—	—	2	3	1 ¹	1	12 ¹
Królestwo polskie	4	3	2	1	7	5	2	3	2	3	1	2	5	1	41
W. Ks. Poznańskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Inne państwa	—	—	2 ¹	—	1	—	3	—	0 ¹	—	2 ¹	—	0 ²	1	9 ⁵
Razem	32 ¹	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹
3. Narodowość.															
Polaków	32 ¹	31	27 ²	27 ¹	29	25 ¹	24 ²	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ³	24 ²	351 ²¹
Rusinów	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4
Niemców	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Razem	32 ¹	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹
4. Wyznanie.															
Obrazdku rzym.-kat.	30 ¹	27	26 ²	26	23	21 ¹	24 ¹	21 ⁴	17 ¹	16	22 ²	23	21 ²	20 ²	317 ¹⁶
" grecko-kat.	—	—	—	2	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	6
Wyznania ewangel.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Religii mojżeszowej	2	4	1	1 ¹	5	4	—	2 ¹	2	2 ¹	1	2	2 ²	4	32 ⁵
Razem	32 ²	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	25	23 ³	24 ²	356 ²¹

	W KLASIE														Razem
	I		II		III		IV		V		VI		VII		
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	
5. Wiek uczniów.															
Lat 11 miało	10 ¹	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 ¹
" 12 "	16	13	10 ¹	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47 ¹
" 13 "	3	7	10	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	28
" 14 "	2	1	4 ¹	14	10	8 ¹	2	6 ¹	—	—	—	—	—	—	47 ³
" 15 "	1	—	3	3 ¹	10	7	8	4 ²	7 ¹	3	—	—	—	—	46 ⁴
" 16 "	—	—	—	—	6	7	3 ¹	3 ¹	5	9	4	6	—	—	43 ²
" 17 "	—	—	—	—	2	—	8	11 ¹	8	5	12 ²	9	7	1	63 ³
" 18 "	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1 ¹	4	9	6	7 ²	31 ³
" 19 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	3 ³	5	9 ²
" 20 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	5 ¹	4	12 ¹
" 21 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2 ¹	7	16 ¹
Razem	32 ¹	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹
6. Według miejsca zamieszkania rodziców.															
Miejscowych	23 ¹	20	19 ¹	19	15	15 ¹	14 ¹	14 ³	16 ¹	9 ¹	15 ¹	18	13 ³	16 ²	226 ¹⁶
Powiaty:															
Biała	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	1	—	1	6
Bochnia	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	—	8
Chrzanów	1	3	2	—	1	—	1	2	—	1	1	—	—	2	13
Drohobycz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Jarosław	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Jordanów	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kraków	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	5
Limanowa	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Myślenice	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Podgórze	2	4	1	5 ¹	—	—	—	4 ¹	1	—	—	—	—	—	17 ²
Przemyśl	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	1	—	—	4
Rzeszów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sambor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
N. Sącz	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
N. Targ	2	—	—	—	—	—	—	0 ¹	—	2	1 ¹	—	—	—	5 ²
Tarnobrzeg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Zywiec	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Wieliczka	—	—	2	—	—	2	—	1	1	—	—	1	—	1	8
Poza granicą Galicji:															
Bośnia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Hercogowina	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1
Śląsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Węgry	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ks. Poznańskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Król. Polskie	2	1	1	—	7	3	3	—	1	2	2	1	—	—	29
Prusy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	0 ¹
Rosya	—	—	1 ¹	—	1	—	4	2	—	—	1	—	0 ¹	—	9 ¹
Razem	32 ¹	31	27 ²	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ²	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹

	W KLASIE														Razem	
	I		II		III		IV		V		VI		VII			
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b		
7. Uczęszczanie na naukę przedm. nadobow.																
Na naukę jęz. angielsk.	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	2	5	1	1	15	
„ stenografii	—	—	—	—	—	—	4	9	2	1	1	2	1	—	20	
„ śpiewu	9	2	2	1	5	1	2	2	3	5	13	4	2	1	52	
8. Stypendya.																
Pobierało	—	—	2	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	
Kwota stypend. K			615	300	90	—	315	—	200	—	—	—	—	315	—	
9. Klasyfikacya za II. półrocze 1912/13.																
Chlubnie uzdolnionych	2	—	2	3	5	2	2	1	3	1	1	3	3	—	28	
Uzdolnionych	26	21	16	17	17	23 ³	18 ²	18	21 ²	18 ¹	24	13 ²	10	13 ¹	255 ¹¹	
Nieuzdolnionych	2	5	4	5	9	6	5	4	2	5	4	2 ¹	6	3 ³	61 ⁴	
Nieklasyfikowano	—	0 ¹	1	—	—	—	—	1	—	2	1 ¹	1 ²	0 ³	0 ¹	6 ⁸	
Razem	30	26 ¹	23	25	31	31 ³	25 ²	24	26 ²	26 ¹	30 ¹	19 ⁵	18 ³	16 ⁵	350 ²³	
10. Klasyfikacya za II. półrocze 1913/14.																
Chlubnie uzdolnion.	5 ¹	3	2	2	3	3	2	2	1	—	4	2	1	2	32 ¹	
Uzdolnionych	21	22	18 ¹	23	16	15 ¹	13	19 ²	8	10	12	11	17	12	217 ⁴	
Nieuzdolnionych	1	4	5	1	5	2	4	2	7	3	2	6	1 ²	2	45 ²	
Do egzaminu popraw. przeznaczono	5	2	2 ¹	3	5	5	5 ¹	2 ³	4	5	5	7	4 ¹	8 ¹	62 ⁷	
Do egzaminu uzupełn. przeznaczono	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nieklasyfikowano	—	—	—	0 ¹	—	—	—	—	0 ¹	0 ¹	0 ²	—	0 ¹	0 ¹	0 ⁷	
Razem	32 ¹	31	27 ³	29 ¹	29	25 ¹	24 ¹	25 ⁵	20 ¹	18 ¹	23 ³	26	23 ⁴	24 ²	356 ²¹	

Opłata szkolna.

W I. półroczu wynosiła 5.920 K.

W II. „ „ 5.240 „

Razem . 11.160 „

Dochód na środki naukowe.

Z taks wstępnych po 4.20 K. wpłynęło 600·60 K.

Z taks za duplikaty świadectw po 2 K. 78·00 „

Z datków uczniów po 2 K. 866·00 „

Razem . . 1.544·60 K.

Rozkład godzin *).

PRZEDMIOT	K L A S A							Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Religia **).	2	2	2	2	2	2	2	14
Język polski	3	4	3	3	4	3	4	24
Język niemiecki	6	6	5	4	4	3	3	31
Język francuski	—	—	4	3	3	3	3	16
Geografia	2	2	2	2	1	1	—	10
Historya	2	2	2	2	3	2	4	17
Matematyka	3	3	3	4	4	4	5	26
Historya naturalna	2	2	—	—	2	2	2	10
Fizyka	—	—	3	2	—	4	4	13
Chemia	—	—	—	3	2	2	—	7
Geometrya i rysunki geometryczne	—	2	2	2	3	3	2	14
Rysunki odręczne . . .	4	4	4	3	3	2	2	22
Kaligrafia	2	—	—	—	—	—	—	2
Gimnastyka	2	2	2	2	2	2	2	14
Razem	28	29	32	32	33	33	33	220
Język ruski ***) . . .	—	—	—	2	2	2	—	6

*) Rozkład godzin zatwierdzony rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 6 lipca 1909 L. 24339.

**) Religii mojżeszowej udziela się w każdej klasie w 1 godz. tygodniowo.

***) Względnie obowiązkowy.

Przedmioty nadobowiązkowe: język angielski (4 godz.), stenografia (4 godz.), śpiew (4 godz.).

XV.

Wykaz książek na rok szkolny 1914/15.

I. klasa.

- Religia.* Wielki katechizm religii katolickiej. (Zatwierdzony przez episkopat austriacki). Kraków 1910. Opr. 60 hal.
- Język polski.* Franciszek Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego, Lwów 1911. Opr. 50 hal. — Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla I. klasy z ilustracjami, Lwów 1910. Opr. 2 Kor.
- Język niemiecki.* Dr. L. German, Dr. K. Petelenz, St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy. Wyd. 7. z ilustracjami, Lwów 1910. Opr. 2 Kor. 40 hal.
- Geografia.* K. Benoni i L. Tatomir, Krótki rys geografii, oprac. Wierzbicki. Wyd. 9, Lwów 1908. Opr. 1 Kor.
- Historia powszechna.* Bronisław Gebert i Gizela Gebertowa, Opowiadania z dziejów ojczyźtych, Lwów 1912. Wydanie 2, zmienione. Opr. 2 Kor. 50 hal.
- Matematyka.* Ignacy Kranz. Arytmetyka na klasę I, Kraków 1911. Opr. 1 Kor. 50 hal. — Ignacy Kranz, Geometria poglądowa na klasę I, Wyd. 2, Kraków 1912. Opr. 1 Kor. 30 hal.
- Historia naturalna.* Dr. Józef Nusbaum i J. Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1910. Opr. 3 Kor. 60 hal. — Józef Rostafiński, Botanika szkolna na klasy niższe, Wyd. 6, Kraków 1907, Opr. 2 Kor. 60 hal.

II. klasa.

- Religia.* Wielki katechizm religii katol. (Zatwierdzony przez Episkopat austriacki). Kraków 1910. Opr. 60 hal.
- Język polski.* Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11, Lwów. Opr. 2 Kor. 40 hal. — Dr. Maryan Reiter: Czytania polskie dla II. klasy, Lwów 1911. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Język niemiecki.* Dr. L. German, Dr. K. Petelenz, St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla II. klasy. Wyd. 6, Lwów 1912. Opr. 2 Kor. 80 hal.
- Geografia.* Michał Siwak: Geografia dla II. i III. klasy. Wyd. 2, Lwów 1913. Opr. 3 Kor. 20 hal.
- Historia powszechna.* Bronisław Gebert i Gizela Gebertowa: Opowiadania z dziejów monarchii austr.-węg., Lwów 1912. Opr. 2 Kor. 50 hal.
- Matematyka.* Ignacy Kranz: Arytmetyka na klasę II. Kraków 1911. Opr. 1 Kor. 50 hal. — Ignacy Kranz: Geometria pogładowa na klasę II. szkół średnich. Wydanie 2, Kraków 1914. Opr. 1 Kor. 40 hal.
- Historia naturalna.* Dr. Józef Rostafiński: Botanika szkolna dla klas niższych. Wyd. 6, Kraków 1907. Opr. 2 Kor. 50 hal. Dr. J. Nusbaum i J. Wiśniowski: Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3, Lwów 1910. Opr. 3 Kor. 60 hal.

III. klasa.

- Religia.* Ks. Jougan: Liturgika. Wyd. 4, Lwów 1910. Opr. 1 Kor. 40 hal. — Ks. Dąbrowski: Historia biblijna zakonu starego. Wyd. 4, Lwów 1911. Opr. 1 Kor. 70 hal.
- Język polski.* Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11, Lwów 1910. Opr. 2 Kor. 40 hal. — Dr. Maryan Reiter: Czytania polskie dla III. klasy z ilustr. Lwów 1912. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Język niemiecki.* L. German, K. Petelenz, St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. Wyd. 5, Lwów 1911. Opr. 2 Kor. 80 hal. — A. Jahner: Deutsche Grammatik. Wyd. 4, Lwów 1911. Opr. 2 Kor. 20 hal.

- Język francuski.* Dr. St. Węcowski: Książka do nauki języka francuskiego. Część I. Wyd. 3, Lwów 1913. Opr. 2 Kor. 30 hal.
- Geografia.* Michał Siwak: Geografia dla II. i III. klasy. Wyd. 2. Lwów 1913. Opr. 3 Kor. 20 hal.
- Historya.* Bronisław Gebert i Dr. Gizela Gebertowa: Opowiadania z dziejów monarchii austr.-węg. Lwów 1912. Opr. 2 Kor. 50 hal. — Dr. A. Zipper: Opowiadania z mitologii Greków i Rzymian. Lwów 1897. Opr. 2 Kor. 40 hal.
- Matematyka.* Ignacy Kranz: Arytmetyka dla kl. III. Kraków 1910. Opr. 1 Kor. 80 hal. — Ignacy Kranz: Geometria poglądowa na klasę III. Kraków 1910. Opr. 1 Kor. 80 hal.
- Fizyka.* Władysław Żlobicki: Wiadomości z fizyki dla klasy III. i IV. Lwów 1913. Opr. 3 Kor. 20 hal.

IV. klasa.

- Religia.* Ks. Dąbrowski: Historia biblijna zakonu nowego. Wyd. 4, Lwów 1910. Opr. 1 Kor. 70 hal.
- Język polski.* Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11, Lwów 1910. Opr. 2 Kor. 40 hal. — Franciszek Próchnicki: Wzory poezji i prozy. Wyd. 2 i 3, Lwów 1906 (wyczerpane). Opr. 3 Kor. — Franciszek Próchnicki: i Dr. Konstanty Wojciechowski: Wypisy polskie. Tom V, Lwów 1911. Opr. 3 Kor. 80 hal. — Franciszek Próchnicki: O ważniejszych gatunkach poezji i prozy. Dodatek do Wypisów polskich, tom V (brosz.). 20 hal.
- Język niemiecki.* L. German, K. Petelenz, St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla IV. klasy. Wyd. 4, Lwów 1910. Opr. 3 Kor. — Dr. A. Jahner: Deutsche Grammatik. Wyd. 4, Lwów 1911. Opr. 2 Kor. 20 hal.
- Język francuski.* Dr. Stanisław Węcowski: Książka do nauki języka francuskiego. Część II, Lwów 1910. Opr. 2 Kor. 80 hal.
- Geografia.* Stanisław Majerski: Geografia monarchii austr.-węg. Wyd. 6, Lwów 1912. Opr. 2 Kor. 20 hal.
- Historya.* Wincenty Zakrzewski: Historia powszechna. Część I, wyd. 7, Kraków 1911. Opr. 2 Kor. 40 hal.

- Matematyka.* Dr. Jerzy Miłułowicz: Podręcznik arytmetyki dla kl. IV. Lwów 1911. Opr. 1 Kor. 50 hal. — Ant. Łomnicki: Geometrya. Część I. dla kl. IV. i V. Planimetrya. Stereometrya, Lwów 1912. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Fizyka.* Władysław Zlotnicki: Wiadomości z fizyki dla niższych klas szkół średnich. Lwów 1913. Opr. 3 Kor. 20 hal.
- Chemia.* Bronisław Duchowicz i Józef Wiśniowski: Wiadomości z chemii i mineralogii dla klas niższych. Lwów 1911. Opr. 2 Kor. 80 hal.

V. klasa.

- Religia.* Ks. Dr. Maciej Sieniatycki: Ogólna katolicka dogmatyka. Wyd. 2, Lwów 1908. Opr. 2 Kor.
- Język polski.* Stanisław Tarnowski i R. Bobin: Wypisy polskie dla szkół realnych i seminariów nauczycielskich. Tom I. Wyd. 5, Lwów 1912. Opr. 3 Kor. — Wybór dzieł pisarzy greckich i łacińskich w przekładach. Część I. Lwów 1902. Opr. 5 Kor. — Zathay: Antologia rzymska, Lwów 1898. Opr. 3 Kor.
- Język niemiecki.* Jul. Ippoldt u. Ad. Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galiz. Mittelschulen. I. Teil. V. Klasse. Wyd. 3, Lwów 1912. Opr. 3 Kor. 80 hal.
- Język francuski.* Dr. Stanisław Węcowski: Książka do nauki języka francuskiego. Część III. Lwów 1910. Opr. 3 Kor. 20 hal.
- Historia.* Wincenty Zakrzewski: Historia powszechna. Część II. Wyd. 5 skrócone. Kraków 1911. Opr. 2 Kor. 40 hal.
- Geografia.* Dr. Stanisław Pawłowski: Geografia dla klas wyższych. Część I, Lwów 1914. Opr. 2 Kor. 30 hal.
- Matematyka.* Dr. Jerzy Miłułowicz. Podręcznik arytmetyki dla klasy V. Lwów 1912. Opr. 5·50 h. — Ant. Łomnicki: Geometrya. Część I. i II. dla klasy IV. i V. Planimetrya i Aereometrya, Lwów 1912 Opr. 3 Kor. 40 hal. — Ignacy Kranz: Logarytmy. Wyd. 1, Kraków 1912. Opr. 1 Kor. 30 hal.
- Historia naturalna.* Józef Rostafiński. Botanika szkolna dla klas wyższych. Wyd. 4, Kraków 1911. Opr. 3 Kor. 20 hal.
- Chemia.* Ant. Korczyński: Podręcznik chemii nieorganicznej, Kraków 1905. Opr. 3 Kor.
- Geometrya wykreślna.* Łazarski: Zasady geometrii wykreślnej (z atlasem). Wyd. 4, Lwów 1914. Opr. 3 Kor. 40 hal.

VI. klasa.

- Religia*. Ks. Dr. Karol Szczeklik : Etyka katolicka. Wyd. 5, Kraków 1912. Opr. 2 Kor. 20 hal.
- Język polski*. Stanisław Tarnowski i R. Bobin : Wypisy polskie dla szkół realnych i seminaryów nauczycielskich. Tom I. Wyd. 5. Lwów 1912. Opr. 3 Kor. — Stan. Tarnowski i R. Bobin : Wypisy polskie dla szkół realnych i seminaryów nauczycielskich. Tom II. Wyd. 4, Lwów 1909. Opr. 3 Kor. — Zathej : Antologia rzymska, Lwów 1898. Opr. 3 Kor. — Wybór dzieł pisarzy greckich i łacińskich w przekładach, Część I, Lwów 1902. Opr. 5 Kor.
- Język niemiecki*. Jul. Ippold i Ad. Stylo : Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen III. Teil VII. Klasse. Lwów 1911, Wyd. 2. Opr. 4 Kor.
- Język francuski*. Dr. St. Węckowski i Dr. J. Szarota : La France. I. Lwów 1910. Opr. 3 Kor. 50 hal.
- Historia*. Wincenty Zakrzewski : Historia powszechna. Część III. Wyd. 4 skrócone. Kraków 1908. Opr. 2 Kor. 80 hal.
- Geografia*. Dr. Stanisław Pawłowski : Geografia dla klas wyższych. Część II (w druku). —
- Matematyka*. Pl. Dziwiński : Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5 niezmienione, Lwów 1912. Opr. 4 Kor. 50 hal. — Ignacy Kranz : Logarytmy, Wyd. 2, Kraków 1912. Opr. 1 Kor. 30 hal.
- Ant. Łomnicki : Geometria, Część III. i IV. Trygometria, Geometria analityczna, Lwów 1912. Opr. 3 Kor. 80 hal. — Ignacy Kranz : Trygonometria kulista w zadaniach, Wyd. 2, Kraków 1907. Opr. 36 hal.
- Historia naturalna*. Dr. Ignacy Petelenz : Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 3, Lwów 1907. Opr. 3 Kor.
- Chemia*. Br. Duchowicz i A. Bolland : Chemia organiczna, Wydanie 2, Lwów 1912. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Fizyka*. A. M. Kawecki i Fr. Tomaszewski : Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 4, Kraków 1906. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Geometria wykreślna*. Łazarski : Zasady geometrii wykreślniej (z atlasem). Wyd. 4, Lwów 1914. Opr. 3 Kor. 40 hal.

VII. klasa.

- Religia*. Ks. Jougan: *Historya Kościoła katolickiego*. Wyd. 3. Lwów 1907. Opr. 2 Kor.
- Język polski*. Stan. Tarnowski i R. Bobin: *Wypisy polskie, Część II*. Wyd. 4, Lwów 1909. Opr. 2 Kor. — Zathey: *Antologia grecka*, Lwów 1894. (Wyczerp.). Opr. 4 Kor. — Zathey: *Antologia rzymska*, Lwów 1898. Opr. 3 Kor.
- Język niemiecki*. Jul. Ippoldt i Ad. Stylo: *Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galiz. Mittelschulen III. Teil. VII. Klasse*. Wyd. 2, Lwów 1911. Opr. 4 Kor. — Jul. Ippoldt: *Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galiz. Mittelschulen IV. Teil, VIII. Klasse*, Lwów 1909. Opr. 4 Kor.
- Język francuski*. Dr. St. Węcowski i Dr. J. Szarota *La france II*. Lwów 1910. Opr. 4 K.
- Historya*. Wincenty Zakrzewski: *Historya powszechna. Część III*. Wyd. 4 skrócone, Kraków 1908. Opr. 3 Kor. 80 hal. — Anatol Lewicki: *Zarys dziejów Polski i krajów ruskich z nią połączonych*. Wyd. 4, Kraków 1910. Opr. 2 Kor. — Stan. Głabiński i L. Finkel: *Historya i Statystyka austriacko-węgierskiej monarchii*. Wydanie 4 (w druku).
- Matematyka*. Pl. Dziwiński: *Zasady algebry*. Wyd. 5, Lwów 1912. Opr. 4 Kor. 50 hal. — Ignacy Kranz: *Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych*. Wyd. 2, Kraków 1911. (Książka pomocnicza). Opr. 3 Kor. 50 hal. — Ignacy Kranz: *Logarytmy*, Kraków 1900. Opr. 1 Kor. 20 hal. — Ignacy Kranz: *Trygonometrya kulista w zadaniach*. Wyd. 2, Kraków 1907. Opr. 36 hal.
- Historya naturalna*. Dr. Tadeusz Wiśniowski: *Zasady mineralogii i geologii*. Wyd. 3, Lwów 1912. Opr. 3 Kor.
- Fizyka*. A. M. Kawecki i Tomaszewski: *Fizyka dla wyższych klas średnich*. Wyd. 3 i 4, Kraków 1906. Opr. 3 Kor. 40 hal.
- Geometrya i rysunki geometryczne*. Łazarski: *Zasady geometryi wykreślnej (z atlasem)*. Wyd. 4, Lwów 1914. Opr. 3 Kor. 40 hal.

XVI.

Kronika zakładu.

Rok szkolny 1913/14 rozpoczął się dnia 3. września 1913 r. uroczystem nabożeństwem w kościele św. Anny.

Wpisy uczniów do klasy I. odbywały się dnia 26 i 27-go czerwca, do wszystkich klas 30 i 31 sierpnia. Na początku roku zapisało się uczniów publicznych 402. Wskutek tego podzielono każdą klasę na dwa oddziały. Zakład liczył przeto siedm klas głównych i siedm równorzędnych.

Egzamin wstępny do klasy I. odbył się dnia 28 czerwca i 1 września. Do egzaminu zgłosiło się uczniów 72 ; z tych przyjęto 70, reprobowano 2.

Dnia 9 września i 19 listopada odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. cesarzowej Elżbiety, a dnia 27. czerwca za duszę ś. p. cesarza Ferdynanda.

Egzamin dojrzałości w terminie jesiennym odbył się w dniach 22—25 września, a w terminie lutowym dnia 9 i 10 pod przewodnictwem dyrektora zakładu.

Piśmienny egz. dojrz. w terminie letnim odbył się w dniach 13—16 maja ; ustny w dniach 3—9 czerwca pod przewodnictwem JWP. Rady Dworu dra Jana Frankego.

Dnia 4 października obchodził zakład uroczystem nabożeństwem Imieniny Najjaśniejszego Pana.

Dnia 20 października i 23 czerwca przystąpili uczniowie do Spowiedzi, a nazajutrz do Komunii św. W dniach od 25—28, marca odbyły się rekolekcyje pasyjne, tudzież wielkanocna Spowiedź i Komunia św.

Dnia 28 marca umarł Bensak Maks, uczeń klasy V.

Dnia 31 maja odbył się zjazd koleżeński byłych uczniów tutejszej szkoły realnej, którzy ją ukończyli w roku 1899.

Dnia 2 maja odbył się uroczysty wieczorek ku czci księcia Józefa Poniatowskiego.

Fundusz zapomogowy maturzystów

utworzony dnia 14. czerwca 1906 r. przez uczestników 25-letniego zjazdu
abituryentów tut. Zakładu.

Fundusz pierwotny wynosił	900.74 K.
W ciągu roku 1907 wpłynęło	145,30 „
Dnia 13 maja 1909	163.00 „
Dnia 22 listopada 1910	9.80 „
Odsetki od kapitału w r. 1911	50.58 „
Dnia 15 września 1912	150.00 „
	<u>Razem 1419.42 K</u>

W październiku 1913 otrzymał zasiłek z tego funduszu abiturient Lucyan Czerski.

XVII.

Imienny spis uczniów.

(Chlubnie uzdolnionych oznaczono rozstrzelonym drukiem).

KLASA I a.

1. Avenarius Antoni	23. Magnuski Stanisław
2. Bandurski Władysław	24. Masztelarz Julian
3. Białobrzeski Stanisław	25. Miałkowski Stanisław (wystąpił 5. II. 1914)
4. Brush Alojzy	26. Mrozowski Tadeusz (wyst. 31. I. 1914)
5. Chwastek Józef	27. Mucha Edward
6. Czarnecki Stanisław	28. Natkaniec Kazimierz
7. Deszkiewicz Zygmunt (wystąpił 10. V. 1914)	29. Peterek Maryan
8. Doboszyński Adam (prywatysta.)	30. Prochner Jan
9. Dutkiewicz Jerzy (wystąpił 20. V. 1914.)	31. Puszczyński Jerzy (wyst. 31. I. 1914)
10. Dzieciolowski Michał	32. Laski Stanisław
11. Friedhuber de Grubenthal Robert (wyst. 7. XI. 1913)	33. Schmidfelden Henryk (wyst. 17. XI. 1913)
12. Heinrich Tadeusz	34. Sikorski Józef
13. Horwath Apolinary	35. Sitko Józef
14. Kaza Antoni	36. Stępniewski Władysław (wyst. 10. III. 1914)
15. Kempler Dawid	37. Śmiałowski Tadesuz
16. Kramarz Wiesław	38. Tambor Jan
17. Krókowski Tadeusz	39. Topolnicki Tadeusz
18. Kuschilek Maryan	40. Tyralewski Karol (wyst. 4. II. 1914)
19. Lenda Tadeusz	41. Wallis Czesław
20. Leszczyński Jan	42. Wyrobek Stanisław
21. Liebeskind Maksymilian	
22. Lityński Adam	

KLASA Ib.

1. Better Henryk 2. Biasion Alfred 3. Cierniak Franciszek 4. Dobrowolny Juliusz 5. Fliszewski Stanisław 6. Futro Edward (wystąpił 7. II. 1914) 7. Henzel Franciszek 8. Janik Wojciech 9. Józefczyk Tadeusz 10. Katzer Hugo 11. Kirsznier Natan (wyst. 8. I. 1914) 12. Kozłowski Paweł 13. Krawczyk Stanisław 14. Kurdziel Julian 15. Lejman Zacharyasz 16. Mączka Stefan (wyst. 3. II. 1914) 17. Madej Maryan 18. Maniecki Eugeniusz (wyst. 11. XII. 1913) 19. Matuszyński Marcei	20. Mikołajczyk Karol 21. Mroziński Kazimierz (wyst. 15. III. 1914) 22. Najsarek Stan. (wyst. 3. II. 1914) 23. Olma Edward 24. Polony Stefan 25. Reiner Eugeniusz 26. Reyman Jan 27. Robak Roman 28. Rojkowski Jan 29. Rożen Franciszek 30. Różyczka Stanisław 31. Sławek Maryan (wyst. 5. 12. 1913) 32. Sternberg Henryk 33. Szufa Stefan 34. Tarnawski Józef 35. Tuchowicz Tadeusz 36. Wajda Adam 37. Wieczorek Kazimierz 38. Winiarczyk Bronisław

KLASA IIa.

1. Bartmański Kazimierz (wystąpił 16. X. 1913) 2. Bojanowski Władysław (wystąpił 16. IV. 1914) 3. Chudyk Roman, wyst. 31. I. 1914) 4. Czarnecki Władysław 5. Czekał Karol 6. Daun Fryderyk 7. Dąbek Karol 8. Duda Tadeusz, (wyst. 24. III. 1914)	9. Freundlich Ernest 10. Grudziński Wacław. (przeszedł w stud. pryw. 12. V. 1914) 11. Janusz Stanisław (wyst. 17. II. 1914) 12. Juszczał Jan 13. Kinda Jerzy 14. Kostecki Maryan 15. Krywult Józef (wyst. 31. I. 1914) 16. Kwaśnicki Mieczysław

17. Ladziński Adam. (wyst. 31. I. 1914)	27. Przybyłowski Jerzy
18. Lemberger Stefan	28. Rembiszewski Władysław
19. Łepkowski Edward (prywatysta)	29. Stasyszyn Włodzimierz
20. Łojek Władysław (wyst. 31. I. 1914)	30. Stefański Stanisław
21. Magnuski Tadeusz	31. Stęp Eugeniusz
22. Martinek Franciszek	32. Suckert Edward
23. Mayer Eugeniusz	33. Tellier Władysław
24. Nowakowski Maryan (wystąpił 15. III. 1914)	34. Tokarski Franciszek
25. Pisula Stanisław	35. Urbanek Karol
26. Płonka Józef	36. Wdowiszewski Stanisław
	37. Wojnarowski Eugeniusz (wyst. 22. III. 1914)
	38. Wojtusiak Tadeusz
	39. Zadrazil Stefan

KLASA I Ib.

1. Blok Tadeusz	18. Lipski Alfred
2. Borowczyk Aleksander	19. Majta Maryan
3. Chudyk Roman	20. Mamak Wiktor
4. Czylok Jan	21. Martyna Tadeusz
5. Dylla Franciszek	22. Nikiel Michał
6. Grabowski Stefan	23. Niżnik Mieczysław
7. Heinrich Roman	24. Pachonński Czesław (wyst. 18. XI)
8. Jira Józef	25. Pawowicz Stanisław
9. Jedliczka Tadeusz	26. Preizner Józef
10. Kałamacki Władysław	27. Ptaszkowski Czesław
11. Kaszycki Józef (wykr. 30/III.)	28. Roth Bogusław
12. Kawalik Ferdynand (wykr. 3. IV)	29. Schiff Seweryn
13. Kolitscher Mieczysław	30. Skuciński Jan
14. Kresek Józef (wykr. 21/II)	31. Świętochowski Witold
15. Krywult Józef	32. Tkaczuk Eustachy
16. Kunisz Zygmunt	33. Wallis Waław
17. Liban Edward (pryw.)	34. Węgrzyn Józef
	35. Zaraza Antoni (wyst. 11. II)

KLASA IIIa.

1. Balcer Jan	3. Chwalibogowski Jerzy
2. Bogucki Henryk	4. Eichhorn Izydor

5. Hadynak Kazimierz (wyst.
31. III. 1914)	18. Popławski Jerzy
6. Jaworski Władysław	19. Rokos Brunon
7. Kabelik Cyryl	20. Sadokierski Jakób
8. Kirkor Józef	21. Schneider Henryk
9. Kochaj Stanisław	22. Siwek Stanisław
10. Kowalski Stanisław	23. Stanoszek Emil
11. Kratzer Augustyn	24. Stecki Tadeusz
12. Krzętowski Ryszard	25. Stein Herman
13. Lindeman Stanisław	26. Wajda Karol.
14. Nyderek Henryk	27. Wasylkiewicz Jan
15. Pamuła Leopold	28. Wdowiszewski Wincenty
16. Peltyn Jerzy	29. Witek Józef
17. Piekło Mieczysław	30. Wohlfeiler Chaskel

KLASA IIIb.

1. Bełdowski Władysław	16. Lipski Tadeusz
2. Bolkowski Alfred	17. Lityński Tadeusz
3. Brautmann Markus Henryk	18. Mikucki Władysław
4. Czadowski Jan	19. Nedela Otmar
5. Gajewski Maryan	20. Pilewicz Stanisław (wystą-
pił dnia 8. lutego 1914)
6. Goldman Tadeusz, pryw.	21. Stark Bernard
7. Gryglewski Eugeniusz	22. Szyborski Wacław
8. Ingster Henryk	23. Tippe Adolf
9. Jedliczka Kazimierz	24. Tomasziewicz Zygmunt
10. Jedliński Antoni	25. Warchałowski Tadeusz
11. Józefczyk Władysław	26. Wojnar Adam
12. Kołomłocki Leon	27. Wysocki Tadeusz
13. Kowalik Ferdynand	28. Zając Juliusz
14. Książek Jan	
15. Lewicki Mikołaj (wystąpił
14. maja 1914)	

KLASA IVa.

1. Błeszyński Jerzy	4. Dyrka Alfons
2. Czynciel Jan	5. Guzik Edward (wyst. 27.
II. 1914)
3. Daun Karol	

6. Kłakowicz Tadeusz	17. Pochwalski Kasper
7. Kahl Zygmunt (przeszedł
na stud. pryw. 14. V. 1914)	18. Pochwalski Stanisław
8. Karpiński Włodzimierz	19. Pronaszko Lesław
9. Kowalski Tadeusz	20. Skrzelowski Kazimierz
10. Kozłowski Mieczysław	21. Szurmiak Aleksander
11. Krawczyk Hipolit	22. Tąkiel Alfons
12. Krzyszkowski Eugeniusz	23. Theiner Józef (wyst. 10.
III. 1914)
13. Lasko Bolesław	24. Węgrzyn Stanisław
14. Limanowski Zygmunt	25. Więcek Dyonizy
15. Mroczek Stefan	26. Wisłocki Stanisław
16. Obtulowicz Czesław (wyst.
31. I. 1914)	27. Wojciechowski Stanisław
	28. Wróblewski Czesław

KLASA IV B.

1. Armatowicz Tadeusz
(wyst. 3. II. 1914)	18. Latawiec Tadeusz
2. Bińczycki Szymon	19. Mikiewicz Bronisław
3. Bula Włodzimierz	20. Pieprzak Antoni
4. Czajewicz Władysław	21. Prochaska Włodzi-
mierz
5. Drewniak Alojzy	22. Reroń Maryan
6. Dylla Alojzy	23. Reymann Stefan (prze-
szedł na stud. pryw.)
7. Dylla Leopold	24. Schönberg Saul
8. Feldbauer Maks	25. Soja Jerzy
9. Frenkel Natan	26. Spesny Józef
10. Grębski Henryk	27. Szczepański Władysław
(przeszedł na stud. pryw.)
11. Hniłko Józef	28. Twaróg Stanisław
12. Izdebski Karol (prze-
szedł na stud. pryw.)	29. Warzyński Mieczysław
13. Kochaj Adam	30. Wilczyński Wilhelm
14. Kotarba Marceli	31. Zwoliński Stefan (pry-
watysta).
15. Kotarba Mieczysław	
16. Kowerczuk Antoni	
17. Kruszewski Stanisław	

KLASA V A.

1. Chmurski Kazimierz	3. Dyrz Henryk
2. Dobrzański Henryk	4. Gardziel Michał

5. Horwath Władysław	17. Pietsch Ferdynand
6. Janczyk Aleksander	18. Sadowski Czesław
7. Kirschner Jakób	19. Śmidowicz Eugeniusz (wy-
stąpił 4. V. 1914)
8. Klein Kazimierz	20. Śmidowicz Rudolf (wy-
stąpił 5. X. 1913)
9. Kopystyński Stanisław	21. Stankiewicz Czesław
10. Kowalski Zbigniew (wy-
stąpił dnia 4. V. 1914)	22. Stapiński Kazimierz
11. Leitner Maryan	23. Szymanowski Michał (pry-
watysta)
12. Lityński Maryan	24. Witowski Stanisław (wy-
stąpił 9/V 1914)
13. Marmur Józef	25. Zieliński Hugo
14. Mehoffer Alfred	
15. Niewiadomski Jerzy	
16. Patkiewicz Mieczysław	

KLASA V B

1. Bensak Maks (zmarł 28.
III. 1914)	13. Pawłowski Edward
2. Brincken Stefan	14. Przanowski Karol
3. Drypczyński Alfred (wy-
stąpił 2. IV. 1914)	15. Silberfeld Stanisław (pry-
watysta)
4. Gacek Franciszek	16. Skurski Otto
5. Józefczyk Czesław	17. Stupnicki Adam
6. Kolber Stanisław	18. Szarota Aleksander (wy-
stąpił 12. II. 1914)
7. Krakauer Szymon	19. Szarota Józef (wystąpił
8. XI. 1913)
8. Kucharski Franciszek	20. Tarczyński Józef
9. Lacher Tadeusz	21. Tyberg Stefan
10. Łukiewicz Tadeusz (wy-
stąpił 18. XI. 1913)	22. Walicki Jan
11. Macuga Mieczysław	23. Wroczeński Andrzej
12. Mroczkowski Stefan	24. Zawadzki Tadeusz.

KLASA VI A.

1. Aubrecht Wacław	5. Gąsiorek Józef
2. Bialik Roman	6. Glaser Antoni
3. Bielecki Feliks	7. Jeżowski Franciszek (wy-
kluczony 25. I. 1914)
4. Bojcun Władysław	

8. Kapalczyński Karol	18. Plewkiewicz Józef
9. Kornhauser Maryan	19. Płoski Witold
10. Koźmian Jan (prywatysta)	20. Pronaszko Stefan
11. Kwiatkowski Maryan	21. Rybarski Henryk
12. Lissak Jan	22. Stiasny Bronisław
13. Masłowski Stanisław	23. Szostek Robert (wykr. 21.
III. 1914)
14. Mikuszewski Maryan	24. Tichy Andrzej
15. Müller Gustaw	25. Tokarski Stanisław
16. Novák Zygmunt	26. Twaróg Michał
17. Pieniążek Czesław (prywatysta)	27. Żuławski Tadeusz.

KLASA VI B.

1. Artamowski Witold	15. Prochner Stefan
2. Chudziński Kazimierz	16. Prus Edward
3. Dmytruk Bolesław (wyst.
31. I. 1914)	17. Reich Dawid
4. Dobrucki Stefan	18. Remer Zdzisław
5. Godek Aleksander	19. Romański Karol (wyst
10. V 1914)
6. Helm Emil (wyst. 2. IV.
1914)	20. Sarna Antoni
7. Hülle Karol	21. Saxl Robert
8. Jachiec Stanisław	22. Siemiński Ludwik
9. Jechalski Władysław	23. Siemiński Romuald
10. Kaczor Kazimierz (wyst.
23. IV. 1914)	24. Stawicki Michał
11. Katzner Mojżesz	25. Szczepanek Kazimierz
12. Kollat Juliusz	26. Szczurowski Władysław
13. Komornicki Stanisław	27. Targosz Jan
14. Mroczkowski Zygmunt	28. Turek Czesław
	29. Wojtyga Adam
	30. Zieliński Roman

KLASA VII A

1. Berger Kazimierz	4. Daun Alfred
2. Chudziński Józef	5. Eibel Henryk
3. Czarliński Aleksander
(przeszedł na stud. pryw.
4. IV. 1914)	6. Eydziatowicz Krzysztof
	7. Karwat Roman
	8. Kłębkowski Witold

9. Kochanowski Jan	18. Meleniewski Bohdar
(przeszedł na stud. pryw.
14. V. 1914)
10. Kolasa Władysław	19. Nalepa Tadeusz
11. Lichodziejewski Zdzisław
(pryw. wystąpił 10. IX.
1913)	20. Rimler Karol
12. Likiernik Antoni	21. Rożen Władysław
13. Limanowski Władysław	22. Rygier Roman
14. Lubiński Józef	23. Sikora Benedykt
15. Łepkowski Józef	24. Skaza Alfred (przeszedł na
stud. pryw. 14. V. 1914)
16. Marmur Izrael (przeszedł
na stud. pryw. 14. V.
1914)	25. Szczerbowski Roman
17. Massalski Leon	26. Trepto Józef
	27. Urban Erwin
	28. Wójcik Karol.

KLASA VII B.

1. Augustynowicz Stanisław	16. Malicki Jan
2. Böhm Witold	17. Masłowski Kazimierz
3. Czyżowski Kazimierz	18. Mrazek Tadeusz
4. Dańkowski Jan	19. Neyder Franciszek
5. Dudziński Władysław
(przeszedł na studia pryw.
16. XI. 1913)	20. Obstarczyk Franciszek
(przeszedł na studia pry-
watne 18. IV. 1914)
6. Francman Feliks	21. Rey Tadeusz
7. Freundlich Henryk	22. Schneider Jakób
8. Janczyk Roman	23. Sikora Ezechiel
9. Jodłowski Józef	24. Silberfeld Feliks
10. Kahl Aleksander	25. Sropiński Zygmunt
11. Kowal Jan	26. Stojakowski Jerzy (wykre-
ślony 30. IV. 1914)
12. Krzyszkowski Tadeusz	27. Tichy Jan
13. Kern Andrzej	28. Wojtyga Jan (wystąpił
10. XII. 1913).
14. Leitner Adam	
15. Leuchter Abraham	

OGŁOSZENIE.

Wpisy uczniów na rok szkolny 1914/15 odbywać się będą w dniach 29. 30 i 31. sierpnia od 8 — 12 przed południem. Późniejsze zgłoszenia tylko w razie **ważnych** powodów i to tylko na mocy zezwolenia c. k. Rady szkolnej krajowej uwzględnione być mogą.

Uczniowie nowo wstępujący mają się zgłaszać do zapisu w towarzystwie rodziców lub opiekunów i przedłożyć świadectwo szkolne tego zakładu, w którym dotychczas byli, tudzież metrykę chrztu i świadectwo szczepienia. Taksa wstępna 4 kor. 20 hal. Datek 2 kor. na zbiory naukowe składają wszyscy nowo wstępujący i dawni uczniowie. 1 kor. na przybory gier i zabaw.

Według § 13 ustawy *) z dnia 24. sierpnia 1899 o szkołach realnych uczeń, wstępujący do klasy pierwszej, ma mieć co najmniej dziesięć (10) lat życia lub skończyć dziesięć lat przed upływem roku kalendarzowego, w którym ma być przyjęty, co najwięcej zaś lat 14. Te granice wieku dla klasy następnej posuwają się o rok dalej.

Egzamina wstępne do 1 klasy odbywać się będą w dwóch terminach, mianowicie 30. czerwca i 1. września. Zgłosić się należy 26. lub 27. czerwca przed południem, względnie 29. 30. i 31. sierpnia.

Wybór jednego z tych dwóch terminów pozostawia się rodzicom uczniów. Powtórzenie wstępnego egzaminu ani w tym, ani w innym zakładzie nie jest dozwolone, gdyż wynik pierwszego egzaminu rozstrzyga stanowczo o przyjęciu lub nieprzyjęciu. Powtórzenie takiego egzaminu w innym zakładzie jest w każdym razie nieważne.

*) Ustawa ta, zatwierdzona przez Najj. Pana dnia 26. sierpnia 1899 r. ogłoszona jest w Dzienniku Ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 31. października 1899. Część XII.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do I. klasy.

(Rozp. c. k. Rady szkol. kr. z dnia 16. maja 1887 l. 2764).

- a) Z religii: Wiadomości, których uczeń nabyć powinien w szkołach ludowych czteroklasowych.
- b) Z języka polskiego: Czytanie płynne i wyraźne, objaśnienie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli; opowiadanie treści większymi ustępami; znajomość części mowy odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedynczego, rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rzędu; poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom i gramatyczny rozbiór zdania.
- c) Z języka niemieckiego: Czytanie płynne i zrozumiałe, znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników, zaimków osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych; odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej; odmiana najzwyczajszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed dyktowaniem podano w języku polskim.
- d) Z rachunków: Pisanie liczb do miliona włącznie; biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi; pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.
- Do sali, gdzie odbywa się egzamin, nie mają wstępu obce osoby,*

Egzamina wstępne do klas od II—VII odbywać się będą dnia 2-go września; **egzamina poprawcze** w dniach 30. i 31. sierpnia.

Warunki przyjęcia uczniów z gimnazjum do szkoły realnej.

(Rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 16. maja 1888 r. l. 2774).

A) Uczeń gimnazjalny ubiegający się o przyjęcie do II, III, IV i V klasy realnej, może być uwolniony od egzaminu wstępnego; 1. z religii, 2. z języka polskiego, 3. niemieckiego, 4. geografii 5. z historii powszechnej, 6. z historii naturalnej i 6. fizyki, jeżeli w świadectwie gimnazjalnem za ostatnie półrocze, poprzedzające

bezpośrednio odnośną klasę realną, oprócz ogólnego stopnia dobrego (t. j. celującego albo pierwszego), otrzymał z wymaganego dla tej klasy przedmiotu i odnośnego materiału nauki przynajmniej stopień dostateczny. Z reszty przedmiotów t. j. matematyki, chemii, rysunków, geometrii i języka francuskiego należy egzamin wstępny odbywać z wszelką ścisłością, by w interesie szkół realnych nie dopuszczać do tych zakładów uczniów nie uzdolnionych.

B) Co do uczniów, którzy w gimnazyum tylko wskutek nie dostatecznych cenzur z języków klasycznych otrzymali ogólny stopień drugi, zastrzega sobie Rada szkolna krajowa według okoliczności rozstrzygać w poszczególnych wypadkach, czy takiego ucznia przypuścić do egzaminu wstępnego do następnej klasy realnej, przyznając mu zresztą powyżej wskazane ulgi.

Oplata szkolna wynosi 40 kor. za jedno półrocze i powinna być złożoną w **pierwszej połowie października** za pierwsze półrocze, a w **pierwszej połowie marca** za drugie półrocze.

Uczniowie, którzy w owych terminach opłaty szkolnej nie uiszczą, tracą prawo uczęszczania do Zakładu.

Niezamożni uczniowie, mający dobry stopień ogólny i dobre zachowanie się, uzyskają uwolnienie od opłaty szkolnej, jeżeli wniosą **do dnia 15 września** względnie **do dnia 15 lutego** podania do c. k. Rady szkolnej krajowej na ręce Dyrekcyi. Do podania należy dołączyć ostatnie świadectwo szkolne i świadectwo ubóstwa.

W Krakowie, dnia 23 czerwca 1913.

Jan Dziurzyński,
dyrektor.

